

ek

ENGÉJE NEM FÜRESZI... EXCELSIOR LUXE BOROTVAPENGE

Director Buc. Calea Mosilor, 17

hódít amerikai politi-

31. A Daily Express beleegyezésüket adták... az abessziniai viszály...

31. Sir Eric Drum... nagykövet háromhetes...

közlésel szerint az számára újabb nagy...

Szerint francia szavazást

ak a szombati os vádjai

ak a Nép-

lálásánál. A szocialista... az első szava...

és Laphidó E. T. da Baron L. Pop 14

URAT

Postal stamp with 'ROMANIA' and 'LEUPOSTA' markings.

Ranassetter Robert Budapest Disztér 2. l. e

ELLET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Publication details: Ara 5 lej, Péntek, 1936. január 3., 569. EV. TEBETH 8., XIX. ÉVF. 2 SZÁM

Hitler a sajnásban

Kihangulyozott tudósítások számolnak be arról, hogy Hitler Adolf a Szilveszter éjszakát a berlini Deutsche Theaterben töltötte...

Hitler minden bizonytalán kitűnően mulatott az osztrák zeneszerző könnyű és fűlbemászó melodáin s azzal a tudattal lépte át az új...

A Hitler szilveszteri multságáról szóló tudósítások azonban némileg hiányosak. Elfelejtettek beszámolni arról, hogy az általa megváltottnak hirdető német nép nyomortanyán, a számos koncentrációs táborban, a zsúfoltság telt börtönökben hogyan töltöttek a szilveszteri éjszakát nemzegtűző rezsimjének szerencsétlen áldozatai.

Ezek a csekélységek természetesen nem jutottak s nem is juthattak észbe a mindenható kancellárnak, aki minden bizonytalán mutatott a nép helyét is és mulatott mindazok nevében, akik ez ő multságainak isszák keserű levét.

Ha a zarnokok jól mulatnak, akkor a népeknek mindig okuk van a szomorúságra. Az újév az eddigieknél is nagyobb megpróbáltatásokat tartogat a nemzeti szocialista igazság nyögő német nép számára, amelynek csak abban az esetben lehet reménye a vídamságra, ha jelenlegi elnyomói majd szomorkodni fognak.

S a jelenlegi világpolitikai konstellációk között talán nem túlzott az a reménység, hogy a legközelebbi Szilveszterkor a német nép fog mulatni s elnyomói fognak szomorkodni.

A reakció az abesszin események miatt nehézségekkel küzd s utban levő zavarai nem fognak nyomtalanul elmúlni a német nemzeti szocializmus fölött s amennyiben az abessziniai kaland esője kihuzza a díktatura gondolatának méregfogait — ez katasztrófa kihatással lesz a német fasizmusra is.

Az „európai szolidaritás” alkonya

Ujra megdöbbenő adatot kaptunk a krízises világ mai arculatához. A Giornale D'Italia, a Duce egyik szócsöve, panaszkodik fel, hogy vége az európai szolidaritásnak.

Az olasz izznak főleg ezért fáj a szolidaritás alkonya, mert európai fegyvergyárak nem állanak fegyvert és muníciót szállítani Abessziniának, még pedig hitelbe...

Ez a tény valóban a legkíváltozóbb alkalom arra, hogy az európai szolidaritás alkonyára következtethessünk. Kétségeltelen, a 20-ik század történetében nem is volt rá példa, hogy az európai népek közötti békes együttléte és szolidaritást ilyen diszonzás és eltűnő módon megtörjék.

A világháború például egyenesen tanujelét adta ennek a szolidaritásnak. Olyan békes együttléte és szolidaritás, mint ami 1914-18 között dühöngött Európában, nem is volt példa a világtörténelemben.

Aztán folytatódott a béke. Ahány ország, annyi forradalom csitította a békétlenkedő és unsozidaris lelkeket. De a szolidaritást nem zavarta semmi. Csönd volt.

Az ukrainai pogromoknál ékeesebb bizonyítéka van-e az európai szolidaritásnak? És alig múlt el néhány év, újra kitért a nagy szolidaritás Náciában, ahol a „felsőbbrendű” árja faj meleg, testvéri szolidaritással bizonyította a szent, a nagy, s humánus diadalát a civilizált Európában.

Boldog Európa! Mily nagy a te szolidaritásod!

Azz, hogy bocsánat! Mily nagy volt tegnapig a te szolidaritásod.

Mert most már temethetjük és sirhatunk fölötté.

Európai emberevők fegyvert szállítanak az abesszin rabzolgatartóknak!

Oh, szent és nagy európai szolidaritás! Bőke poráldra...

Az újév eseménytelenül múlt el az abessziniai frontokon

Danane városkát elfoglalták az olaszok. Az olaszok el akarják foglalni a dzsibuti vasútvonalat

London, január 2. (Rador.) A Reuter asznarai tudósítója távirata szerint a szomáliai fronton a Danane mellett lefolyt jelentékeny ütközetet kívül az év elején nem utal semmi arra, hogy nagyobb kiterjedésű offenzívára készülne valamelyik hadviselő fél, Danane városka, amelynek elfoglalását az olaszok hivatalos közleménye jelenti, Gorrahajától nyugatra fekszik és jelentékeny pozíció a közlekedés szempontjából. A városkát véres közelharc árán foglalták el. Az abesszinek veszteségeit 100 halottra és többszáz sebesültre becsülik. Az olaszok vesztesége sokkal kisebb. Az olasz katonák diszvacóra keretében ünnepezték az újévet, borts is kaptak, de gondosan ügyeltek, nehogy váratlan támadás érje őket. Tembieben, ahol különösen nyugtalan a helyzet, a csapatok töltött felfegyverekkel aludtak, miattal fényoszlopok kuttatták állandóan a környéket.

Eden okozta a párizsi javaslatok csődjét

Párizsi jelentés szerint Laval vidékre utazik néhány napra pihenni. A miniszterelnök csak jövő hétfőn tér vissza a fővárosba.

A Le Journal Edenről cikkez és megállapítja, hogy az ő általa vezetett kampány okozta a párizsi egyezmény csődjét. Mászt jelent azonban hatalomra jutni és más viselni a hatalom felelősségét. Csak ez utóbbi ad mértéket az emberek értékelésére. Eden legnagyobb esélye, hogy Franciaországot inkább mint valaha készen találja arra, hogy folytassa a Laval által hónapok óta kifejtett mérsékelt tevékenységet.

A négus elrendelte az összes fegyverviselésre alkalmas férfiak bevonulását

Harrar, január 2. (Rador.) Ma délelőtt a város főbb terein császári ediktumot olvastak fel, amely elrendeli az összes fegyverviselésre képes férfiaknak, hogy a hónap végéig jelenjenek meg Dzsidszigiában. A katonaszökevényeket vagyonuk elkobzásával, továbbá családjaik megbüntetésével fogják sújtani. A császár maga ezeket mondotta: En magam fogom megfenyíteni azokat, akik nem akarnak a haza védelmében harcba szállni az ellenséggel. A kiáltvány közeli offenzívára enged következtetni a déli fronton. Addis-Abeában cáfolják két olasz pilóta kivégzését

Bécs, január 2. (Rador.) A Wiener Zeitung beszámolva két olasz repülő lefejezéséről és arról, hogy fejüket diadalmenetben hordozták körül Harrar uccáin megállapítja, hogy várni lehetett az abesszinek részéről vad harci metódusok alkalmazásáról, de ilyen barbárságra senki sem számított. E példa után az egész világ meg van győződve, hogy szükség van

A Morning Post szerint az olasz kormány még az esős időszak beállta előtt jelentékenyebb katonai sikerre vágyik Abessziniában. Harrar akarják elfoglalni s elvágni a dzsibuti vasútvonalat. E tervekkel áll összefüggésben a Kelet-Afrikába irányuló csapatszálítások újabb megélénkülése.

Egyidejűleg a Giornale d'Italia kifogásolja az Európából Abessziniának szánt fegyverszállítmányokat. Ezek újabb bizonyítékai annak, hogy vége az európai szolidaritásnak. Olaszországnak jövőbeli elhatározásainál nem szabad megelégednie a szolidaritás megtörésének tényéről.

Róma, január 2. (Rador.) Az olasz kormány devizaminisztériumot állított fel, amely Mussolini felügyelete alatt fog működni. Az új intézkedés hivatva van biztosítani a valutapolitika egységét a szankciók alkalmazásával kapcsolatos gazdasági és pénzügyi intézkedések körül.

Az amerikai semlegességi törvénytervezet

Roosevelt köztársasági elnök Hull külügyminiszterrel, a törvényhozó testület több tagjának bevonásával közlekedett értekezletet tart, amelyen átvizsgálják és megállapítják a közlekedésről szavazásra kerülő semlegességi törvénytervezet végleges szövegét. Az értekezlet gyors összehívására az szolgálhat okot, hogy az Olaszországgal szembeni szankciós intézkedésekkel kapcsolatos amerikai külkereskedelmi rendszabályok február végén érvényüket veszítik.

Abesszinia civilizálására.

Az abesszin kormány megcáfolja azt az olasz forrásból származó híradást, mely szerint az abesszinek lefejeztek volna két olasz repülőt. Ez az állítás aljas hazugság, amely hivatva van egy valóságos kalóztettet leplezni.

Róma, január 2. (Rador.) Az eritreai és szomáliai frontokon semmi említésre méltó nem történt.

Január 26-án megtartják a görögországi választásokat

Athén, január 2. (Rador.) Demertzisz miniszter közölte, hogy az általános választásokat január 26-án megtartják, mert a politikai helyzet nem tűr újabb halasztást.

Forduljatok haladéktalanul a Zsidó Párt jogvédő irodájához szavazati jogotok megszerzése végett

VILÁG TÖRLEM Az első zsidó asszimiláns írta: Dr. Lövy Ferenc

Az eheti, Józsefről szóló száraz külön, érdekes aktualitást ad Dr. Lövy Ferenc főrabbi a többi értékes írásainak. (A szerkesztőség).

„Csodálatos, hogy tudott megmaradni egy bárány hetven farkas között!” — kiáltott fel egyszer álmélkoldva egy római hadvezér, aki elgondolkodott azon a kérdésen, melyre még ma sem találtak általánosan elfogadott feleletet, hogy mi tartotta meg a zsidóságot, mely védtelen bárány volt és részben ma is van a világ népeit jelző hetven farkas között? A Biblia ugyanis és utána századokon át a bibliai népek hetvenben számban állapították meg a népek számát, amelyek, mint az Aesopus farkasa, okkal és ok nélkül támadják a magát védeni nem tudó zsidó bárányt. A kérdést véglegesen mi sem törekszünk most megoldani, azonban azt hisszük, hogy nem tévedünk, ha azt állítjuk, hogy a zsidóság fennmaradásának egyik tényezője feltétlenül az volt, hogy meg tudta őrizni lényegét, sajátosságát és nem vegyült el, nem olvadt fel környezetében, egyszerűen: pedig csábító alkalom jóformán kezdettől mind a mai napig bőségesen volt.

Az első zsidó, aki az asszimilációnak engedett és annak minden örömét és keservét végig élvezte és szenvedte, a bibliai József volt. Mikor, mint rabzsolg került Egyiptomba, úgy Potifár házában, mint a börtönben önzetesen és az igazságnak megfelelően zsidónak, vagy mint akkor mondták héber-nek vallotta magát. Így említi őt Fáraó előtt a feledékeny és háládatlan főpohárnok is. Hogy ez nem csekélyre becsülendő, azt élénken bizonyítja a Midrás (a legrégibb szentírás-magyarázat) egy megjegyzése is, mely szerint Mózes hagyta, hogy őt Midjában egyiptominak tartsák, de József nem! A hirtelen szerencse azonban Józsefet megszédítette. A börtönből Egyiptom kormányzói székébe kerülve s Fáraó közbenjöttével Egyiptom főpapjának a leányát feleségül nyerve, nem akar tudni többé hitlen testvéreiről, kik őt irigyelték, gyűlölték és rabzolgának eladták. Ez még érthető. De meg tudott feledkezni ősz atyjáról is, aki őt összes fiai között legjobban szerette, szebb ruházzal tüntette ki s a legenda szerint vele közölte legrejtettebb eszméit és gondolatait is. Józsefből, a héber fiúból Cfnat-Paaneach néven, ahogyan nevéét Fáraó egyiptomositotta, hogy zsidó származását eltakarja, eltüntesse, egyiptomi magyur lett, aki teljesen szakított muljával. Elsőszülött fiát Menássénak nevezte, mert — úgy mond — „elfedtettem velem Isten mind az én nyomorúságomat és atyám egész házáat”. Jákob tudta, mit jelent e név és ha fiává is fogadta Menássét és ha még úgy szerette is ezt az unokáját, még sem küzdhetette le érzelmeit, hogy ezért kellett neki oly sokáig siratni halottnak vélt kedvenc fiát, Józsefet. Bizonyára ezért részesítette előnyben József kisebbik fiát Efraímot. Mikor aztán évek hosszú sora után József kibékült testvéreivel és őket valamint édesatyját Jákobot Egyiptomba hozatta, feltűnő módon nyilvánul meg József egyiptomi asszimilánsága. Az illem úgy kívánta, hogy József bemutassa testvéreit Fáraónak. Mielőtt audienciára viszi őket, kitanítja testvéreit, hogyha a király kérdezni fogja tőlük — ismerte a sablonos udvari kérdéseket — hogy mi a foglalkozásuk, úgy ne mondják, hogy juhásztorok, hanem mondják, hogy baromtenyésztő emberek. Egészen olyasmi, mintha arra tanította volna ki őket, hogy ne mondják, hogy zsidók, hanem izraeli-

Iák. A testvérek nem szoltak rá semmit, de midőn Fáraó megszólította tüntette ki őket és feltette a sablonos kérdést: „mi a ti foglalkozásotok?” — határozottan és félreérthetetlenül kijelentették: „juhászok vagyunk”. — József talán irult-pirult testvérei miatt, de azok bizonyára nem törődtek vele. Igaz, nem is lettek Fáraó udvari emberei.

De József sem kerülhette el végzetét. Megmentette Egyiptomot és áthalálását, megszerezte Egyiptom egész földbirtokát a királyi családnak, megkímélte a papságot a földreformtól, meghagyva nekik földbirtokukat; idővel, — midőn már nem volt szükség rá — lassanként mindent elfelejtették és Józsefben felfedezték, mint ma mondanák a zsidót, az idegent. Mellőzték, féltelték és midőn atyja Jákob meghalt és annak utolsó kívánsága szerint Kánaán országába akarta vinni atyja holttestét, hogy a Machpela barlangjába temesse, már nem volt szabad bejárata a királyhoz, aki a szükség idejében „csak a trónnal volt nagyobb nála.” **Protokollára volt szüksége és „Fáraó házához”,** vagyis az udvar befolyásos embereihez kellett fordulni, mondván: „szókratok kérések, Fáraó füleit előtt, hogy atyám megeskettett, „hogy Kánaán országába, családi sírboltjába temessem el. Kijelentette — bizonyára tudta miért — hogy vissza fog térni. Gyermekait és minden vagyonát otthagya Egyiptomban. A temetés fejedelmi pompával ment végbe. József visszatért Egyiptomba és ott fejezte be életét. Hogy mi történt vele élete utolsó szakában, arról nem szól az írás. De erősen rávilágít az a tény, hogy halála előtt megeskettette testvéreit, mondván: „Gondolni fog réatok az Isten és akkor vigyétek fel esontjéimat innen!” Sokat, nagyon sokat mond e tény és ez az egy szó: **innen!** A családás, a keserűség, a zsidó sors hangzik ki belőle. Még Józsefnek sem tudták elfedni, megbocsátani, hogy zsidónak született. Még Józsefnek is rá kellett jönnie, meg kellett szenvednie azért, mert egy időben azt hitte, hogy asszimilálódhat. Intő példa késői utódainak.

NYILTER *)

A Keren Kajemeth Leisrael bucuressi igazgatósága felhívja olvasóink figyelmét arra, hogy Klein Zsigmond, tárgumeresi származású színháros a Keren Kajemeth nevében egy német-zsidó családnak Palesztinába való telepítésére adományokat gyűjt.

Eddig dr. Krausz, a Keren Kajemeth alelnöke, Krauss mérnök, Grosz, Rosenberg és egyéb néven követte el színhárosságait.

*) E rovatban közölteket nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadó hivatal.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Többeknek. A JAAROT HAKARMEL 6000 átmérőjű terület közel 500 méter magasan a tenger színe felett, tehát a Karmel legmagasabb és legerősebb része, melyet Joseph Lövy & Co, valamint Philipp Meyer & Co hazai cégek vetek meg egy gazdag földes urtól. A területet 6 dunamos parcellákra osztották és ezen kertváros építését határozták el. A parcellák nagyobbik részét német és amerikai zsidók vették meg, dumamunként 26 fontért. Értesítésünk szerint az említett hazai cégek romániai megbízottja Max König Bucuressi, Bdul Domniti 49, ahonnan az érdeklődők részletesebb információkat kaphatnak.

VEDEKEZZEN CSAKIS

Primeros

GUMMI

ALTAL A LEGFINOMABB ÉS LEGBIZTOSABB

A jubiláló Keren Hajjeszód erdélyi részi konferenciája és a Jewish Agency erdélyi szekciójának országos ujjászervezési ülése

1936 január 5-6-án Oradeán gyűlnek össze az erdélyi Keren Hajjeszód vezetők és az erdélyi zsidó intézmények delegátusai. Dr. Sammy Gronemann, a Cionista Világszervezet kongresszusi bíróságának elnöke és lovag Anhauch Miksa Erdélyben

Cluj, január 2. Beszámoltunk már arról, hogy 1936 január 5-6-án ünnepi események színhelye lesz Oradea, Erdély legnagyobb zsidó városa. A 15 éves jubileumát üli Keren Hajjeszód erdélyi részlege ezekre a napokra hívta össze reprezentatív országos konferenciáját, amely beszámolót fog adni arról a grandiózus munkáról, melyet a Zsidó Országépítő Alap Erec Jiszrael felépítése érdekében az elmúlt 15 év folyamán végzett. Ugyanelekkor tartja meg a Jewish Agency erdélyi szekciója is reorganizációs gyűlést, melyen a cionisták közül az erdélyi zsidóság nemcsonsa reprezentatív személyiségei, valamint az erdélyi zsidó intézmények és testületek delegátusai vesznek részt.

A Keren Hajjeszód konferencia és a Jewish Agency ülése delegátusai. A konferencián az összes KH-fizető, KH-munkatársak és a zsidó intézmények hivatalos megbízottai vehetnek teljesjogu delegátusként részt. De a gálusi igazolványul a KH-nyugta, illetve valamely zsidó intézmény hivatalos megbízólevele szolgál.

Az oradeai ülések ünnepélyes keretében a konferenciák iránt országosra támasztott érdeklődés nyilvánul meg. Az ülések külső keretét és belső tartalma méltók lesznek a KH nagy jelentőségéhez és fontosságához. A január 5-én este tartandó ünnepi ülésen delegátusként szereplő KH-fizetőknél és munkatársaknál a konferencia hivatalos hatóságok, az oradeai zsidó intézmények előjáróságai, az erdélyi cionista szervezetek vezetői, a zsidó és nemzsidó sajtó, a bucovinai, beszarabiai és oromániai KH-kura.örümkök, az oradeai zsidóság nagy kömegei, valamint a Jewish Agency londoni Exekutívéje és a KH jeruzsálemi direktóriuma is képviseltetni fogják magukat. Minden kiállítás megvan tehát arra, hogy a konferenciák és az ünnepélyes ülések maradandó emléket hagynak a résztvevők lelkében és egyben az erdélyi zsidóság reprezentatív eseményévé avadják az oradeai üléseket.

A konferencia rendezőbizottsága. A konferenciák előkészítéséről egy széleskörű és az oradeai zsidóság legkülönbözőbb köréit képviselő rendezőbizottság gondoskodik.

A rendező- és elhelyezőségi bizottság címe: Dr. Bárdos Imre ügyvéd Oradea, Bulv. Regele Ferdinand 26/a. Mindazok, akik elhelyezésre vagy szállásra szoba rezerválására reflektálnak, haladéktalanul közöljék fenti címre ezirányú kívánásaikat.

A konferenciák részletes programja:

a) 1936 január 5-én d. e. 1/2 11 órákor és d. u. 3 órákor az oradeai városnéző díszteremben:

Elnöki megnyitót: Dr. Weiss Arthur.

Löbl Lejos: A jubiláló KH munkája Erdélyben. (Visszatekintés és programtervezet.)

Moritz Geiger (Cernauti) előadása.

Weinberger Nándorné Cluj: Az önkéntes párok munkája.

Dr. Sammy Gronemann (Berlin): A Jewish Agency jövőbeni feladatai.

Aláírási vita.

Határozathozatal.

Jewish Agency választások.

b) 1936 január 5-én d. u. 1/2 7 órákor az oradeai városi színházban: Ünnepélyes nagygyűlés.

Megnyitót: Dr. Weiss Arthur, az erdélyi KH elnöke; A 15 éves KH és az erdélyi munka.

Giszkalay János: Halottak emlékezete.

Az erdélyi Jewish Agency és Keren Hajjeszód ünnepélyes diszülése Oradeán

A Keren Hajjeszód 15 éves jubileumának megünneplésére 1936 január 5-én d. u. 1/2 7 órákor az oradeai Filmpalace mozgó helyiségében ünnepélyes diszülést tartanak a következő programmal:

1. Elnöki megnyitót: Dr. Weiss Arthur (Timisoara, az erdélyi Keren Hajjeszód elnöke).
2. Halottak emlékezete: Giszkalay János.
3. Megjelent testületek üdvözlései.
4. Moritz Geiger (Cernauti): A Keren Hajjeszód teljesítményei és további feladatai.
5. Dr. Sammy Gronemann (Wien): Hova vezet a zsidóság jövő útja.

Beléptétdj: 25 és 10 lej. ZSIDOK! LEGYETEK OTT MINDANNYIAN!

A Jewish Agency tiltakozik a palesztinai kormánynál a munkascertifikátok kis száma miatt

5900 illegális bevándorló került 1935-ben Palesztinába

Jeruzsálem, január 2. A Zsidó Távirati Iroda értesülései szerint a Jewish Agency nem foglalt állást az 1935 október—1936 márciusi bevándorlási kvóta kérdésében. Ismeretes, hogy a Jewish Agency 11 ezer certifikátot kért a palesztinai kormánytól, mely összesen csak 4350 certifikátot bocsátott rendelkezésére. Ebből is 1200-at az illegális bevándorlók elismerésére tart vissza a kormány. A Jewish Agency valószínűleg úgy a certifikátok száma ellen, mint az 1200, az illegálisok részére fenntartott certifikátok kérdésében is kifogást fog említeni. A kiadott 4350

Dr. Sammy Gronemann (Berlin) a J. A. képviselőjében.

A konferencia elnökségének megválasztása. Hatikvah.

c) 1936 január 5-én este: Bankett a Fészek Klubban.

d) 1936 január 6-án d. e. 11 órákor: „Az igéret földje” (A KH Palesztina-filmjének bemutatása).

A film bemutatása előtt dr. Sammy Gronemann (Berlin) bevezetést, a film közben Moritz Geiger (Cernauti) németnyelvű kommentárt, és a film után Giszkalay János magyar nyelvű beszédet tart.

e) 1936 január 6-án délel: Társasébd.

f) 1936 január 6-án este: Táncestély az oradeai Wizo rendezésében.

Amint a fenti részletes programból is látható, a Keren Hajjeszód erdélyi részlege kuratóriuma és a Jewish Agency vezetése valóban magas és a Keren Hajjeszód 15 éves jubileumához méltó rendezvények keretében fogja megünnepelni azt a jelentős dátumot, amely határkövet jele a Palesztina országépítő munkában és kiindulóponit az új eredmények és feladatok teljesítésében.

Már a közeli napokban megkezdődik működését a palesztinai rádióleadó

Volt berlini zsidó karmestert neveztek ki a rádió zenei igazgatójává. 25 kilowatt erősségű az új leadó, mely 460 hullámhosszon fog dolgozni

Jeruzsálem, január 2. Palesztina kulturális és művészi életének fejlődésében nagyjelentőségű esemény a palesztinai rádióleadó állomás megnyitása, mely most már a legrövidebb időn belül bekövetkezik. A kormány Ramnallach községében építette fel a 25 kilowattos rádióleadót, melynek költségei mintegy 35 ezer fontot emésztettek fel. Az építési és előkészítési munkálatok annyira előrehaladtak, hogy a rádióleadó állomás — kb. 460 hullámhosszon — már januárban meg fogja kezdeni működését.

A rádió egyelőre hat órán keresztül ad műsort. Ebből három órát zenekari számok, énekhangversenyek és előadások (valószínűleg a palesztinai héber Kamar Opera előadásai) töltenek ki, egy-egy órát pedig héber, arab és angol nyelvű előadások és hírközlések. A palesztinai kormány a rádió zenei igazgatói áll-

certifikátból ezret már előlegképpen felvett a Jewish Agency, 250-et a turisták részére tart fenn a kormány, úgy, hogy az 1200 certifikát levonásával alig 1900 maradna még a világ összes chalucszervezetei számára.

Jeruzsálem, január 2. (Rador.) A palesztinai kormány új törvényt hirdetett ki, amely szigorú büntetésekkel sújtja azokat, akik törvényes autorizáció nélkül vándorolnak be Palesztinába. A múlt évben 5900 egyént jutott be illegális uton Palesztinába.

Figyelem! Figyelem!

Szigorúan megbízható

Libaháj kgr-ja 35 lej
Prima füstölő mell 55 lej
Napon a frissen olvasott zsidó 50 lej kgr-ka
ab Arad. Rendeléseket felveszek. Pontos szolgáltatás. Cim:

Koppel Jakob

Arad, Piata Gen. Cernat 5/c

Figyelem! Figyelem!

Arad, Piata Gen. Cernat 5/c

Tér és forma

Építőművészeti havilap. Remek ház, lakás, butortervek, képek, eszmék, modern kivitelek, szakkikkek, stb. — Evi előzetes 1122.— lej. Egyes szám Lei 132.— Korábbi műtárgy-szám 80 lej.

Lepage Cluj Jegyzék ingyen

Mi fo Az es

Bucuresti, számban két litikai élet nekiknek válas „demokrácia. amely a mai megfelel?” A aktuálitást, h szer válságos jobboldal egy szélesebb fr megingatni az szernek alap eszközökkel v lennek bizony tált eszmék é boldogítani az A lap körü több közöljü

Dr. C. Anghel

„Vita tárg demokrácia a több megféle aginkább fog lizációnak. H lyek egy adó kat tettek né előbb-utóbb aki a diktatu amely a dikta re is felsőbb bármilyen tu na fel a terr do a mai ar problémák sz „én”, a dikta sága gyakran és a társada szorulnak ez ségtelen, hog rendü lényeg a társadalom nem esik vagy klikkek

„A kérdése nem tudom életemen át sikorult még hogy láthassa jut gondolko elő kell venn ben még nem két kormán nomokráciát, és a kratokro zása. Az elő utóbbi egyet

A mai orsz mondhatok, volt demokr talmi eszköz voltak, amel ga a kérdés demokrácia áse, azt kell összeomolják mert nem le ki lényege Igaz, hogy é nevezem pár kifejezés eg nél. Számo értékek, teh megnyilatko származásána

„Kétséget maga eszm rendkívül s tül. Talán a érte azzal, h váltelen an volna azt a nyitást is, s telnek. A d vonra van musra, ame kezdeményez akkor megf oknak

Miniszterek és pártvezérek állást foglalnak a demokrácia mellett

Az egyik fővárosi lap újévi körkérdésére válaszolva, a román politika vezetői elvetik a diktatúrát

Bucuresti, január 2. Az Adeverul újévi számában kérdéseket intéz a román politikai élet néhány vezető egyéniségéhez, akiknek válaszolni kellett arra, vajjon a demokrácia képviseli-e azt a rendszert, amely a mai civilizációnak a leginkább megfelel? A kérdésnek az ad különösebb aktualitást, hogy a demokratikus rendszer válságos napjait éli az országban. A jobboldal egyre természetesen és egyre szélesebb frontokon támadva igyekszik megingatni az ország mai politikai rendszerének alapjait és miután a becslések eszközökkel való harc mezején tehetősen bizonyult, most külföldről importált eszmék és programok alapján akarja boldogítani az országot.

A lap körkérdésére adott válaszokat alább közöljük:

Dr. C. Angheliescu, közoktatásiügyi miniszter:

„Vita tárgyát sem képezheti, hogy a demokrácia az a rendszer, amely a leginkább megfelel és amely a jövőben is a leginkább fog megfelelni az emberi civilizációnak. Ha voltak is diktatúrák, amelyek egy adott pillanatban jó szolgálatokat tettek népeknek, ezek a diktatúrák előbb-utóbb rosszul végződtek úgy arra, aki a diktatúrát bevezette, mint a népre, amely a diktatúrát elfogadta. Bármennyire is felsőbbrendű volna egy ember és bármilyen tulajdonságokkal ruházta volna fel a természet, nem lehet mindentudó a mai annyira komplex társadalmi problémák szövevényében. Ezenfelül az „én”, a diktátor egocentrikus beállítottsága gyakran befolyásolja tevékenységét és a társadalom nagy érdekei háttérbe szorulnak ezen egoizmussal szemben. Kétségtelen, hogy a demokrácia magasabbrendű lényegét képvisel addig, ameddig a társadalom érdekeit tartja szem előtt és nem esik áldozatául a demagógiának, vagy klikkek érdekeinek.“

N. Iorga, professor:

„A kérdésekre azt válaszolom, hogy nem tudom mi az a demokrácia. Egész életemen át kerestem, kutattam, de nem sikerült még abba a helyzetbe jutnom, hogy láthassam, hogy néz ki. Ha eszembe jut gondolkozni arról, hogy mit jelent, elő kell vennem a szótárt, mert az életben még nem találkoztam vele. Én csak két kormányzási formát ismerek: a demokráciát, amely az ész kormányzása, és a kratokeziát, amely az erő kormányzása. Az előző megfelelő rendszer, az utóbbi egyenesen gyűlöletes.“

A mi országotunkat illetően csak annyit mondhatok, hogy Romániának még nem volt demokratikus kormánya. Csak hatalmi eszközökkel dirigáló kormányaink voltak, amelyeknek helyeselt a nép. Arra a kérdésre tehát, hogy mit jelentene a demokrácia összeomlása, vagy megerősítése, azt kell válaszolnom, hogy nincs mi összeomló, és nincs mi megerősödjön, mert nem létezik és még nem is derült ki lényege eddigi kormányzásainkból. Igaz, hogy én is „nemzeti demokratának” nevezem pártomat, nálam azonban ez a kifejezés egyebet mond, mint a többiekénél. Számomra a demokrácia az összes értékek, tehetségek és akaratok szabad megnyilatkozását jelenti, bárholon is származnának azok.“

George Brătianu:

„Kétségtelen, hogy a demokrácia a maga eszme-rendjével és intézményeivel rendkívül súlyos válságon megy keresztül. Talán azért, mert a demokrácia beérte azzal, hogy egy politikai jelszót képviseljen anélkül, hogy magába foglalta volna azt a gazdasági és társadalmi irányítást is, amelyet a mai idők megkövetelnek. A demokráciának két korrekciómunkára van tehát szüksége: a liberálisizmusra, amely az egyéni kiválasztódás és kezdeményezés állandó tényezője és ugyanakkor megfegyezője a demagóg tulhajtásoknak — továbbá a nacionalizmusra,

még pedig arra a nacionalizmusra, mely tömegeket foglalkoztató a gyakran zavaros áramlatok fölé az állam és a nemzet érdekeinek magasabb célkitűzéseit helyezi. E keretek között a demokratikus eszmék gátat vehetnek az önkény és az anarchia előretörésének.“

Dr. Lupu:

„Ha kinyitjuk a történelem nagy könyvét, látjuk, hogy azokban az időkben és azokban az országokban, ahol a kormányzás a demokrácia rendszerében történik, vagyis Lincoln megfogalmazása szerint: „a nép által, a néppel és a népert”, ezekben az időkben és ezekben az országokban hosszú évszázadokra biztosította volt a maximális társadalmi egyensúly és szellemi és anyagi prosperálás. Ugyancsak a múlt tanulságai rávezetnek arra, hogy a diktatúra és abszolútisztikus rendszerek, ha rövid idegi ragyogtak is, sohasem biztosították sem a boldogságot, sem a haladást, sem az állandóságot. Az emberi szellem len-

dülete a nagy erkölcsi és intellektuális hőditások síkjában csak úgy kaphat szárnyakat és csak úgy létezhet, ha biztosítva van számára a teljes szabadság. Már pedig a szabadságot csak a demokrácia biztosítja. Ellenfogva éjjen a demokrácia, le az abszolútizmussal!“

C. Xen, a Duca-kormány volt minisztere:

„Az Adeverul körkérdése a legjobbkor jön. Paradox időkben élünk. A világháborúnak köszönhető egyebek között a világ mai furcsa képe: egyesrészi az általános választói jog mindenütt diadalmaskodik és a népet istic, mint soha eddig a történelemben, másrészi egyre-másra létesülnek diktatúrák, ugyancsak a történelemben precedens nélkül álló bőségben. A háború előtt Európában egyetlen diktatúra volt: az Oroszországé. Ma vannak jobb- és baloldali diktatúrák. Proletár-diktatúra van Moszkvában, jobboldali diktatúra Németországban, Olaszországban, Törökországban, Lengyelországban és

minap még Spanyolországban is. Ha ehhez hozzávesszük a burkolt diktatúrákat, az úgynevezett „alkotmányos” diktatúrákat is, úgy meggondolkoztató következtésekre jutunk. En azonban nem látom ebben az állapotban a demokrácia hanyatlását. A háború utáni idők társadalmi átalakulásai és a precedens nélkül álló gazdasági válság súlyos feladatok elé állították a demokráciát. Angliában, Franciaországban és Svájcban, ahol a demokrácia évszázados alapokon nyugszik, ezek a feladatok nem rendítették meg a demokrácia intézményét. A komolyabb múlt nélküli demokráciákban viszont a nép lejöttte kezé-
ből jogait és szabadságát.“

A jelenség nem új. Anélkül, hogy az antik Athén demokráciájának idejébe mennének vissza, akár Franciaország történetében is, számos példát találunk arra, hogy a demokrácia hol győzött, hol legyőzött a szerint, hogy a nép lelkeben mennyire érvényesült, vagy nem avatikus hajlamossága a beletörődésre, a passzivitásra. A forradalmi demokrácia hol I. Napoleonnal szemben, hol pedig az 1848-as forradalom után a II. Napoleonnal szemben engedte ki kezéből jogait, hogy aztán visszahódítsa őket, m. d. a diktatúrák rendszer romjai bizonyították, hogy mennyire hiábavaló illúziókat fűztek hozzá. A hiba az ember lényéhez tartozik. A demokrácia sem hibátlan. De a demokratikus rendszerben a hibák ritkábbak és könnyebben orvosolhatók. Válaszom tehát a következő: a demokrácia az egyetlen tartós rendszer, amely megfelel a civilizált társadalomnak és az egyetlen, amely az emberiség fejlődését biztosítja.“

Kilenc utasával a tengerbe zuhant egy angol hidroplán

Megtalálták a gép roncsát és a pilóta holttestét

London, január 2. Az angol imperial Airways légi forgalmi társaság City of Chartum nevű három motoros nagy hidroplánja, amely öt év óta teljesített szolgálatot, a tengerbe zuhant. A gépen hét angol, közöttük két hölgy, egy amerikai és egy olasz utas volt, továbbá három főnyi személyzet.

A hidroplán rádiója utolsó jelentését Alexandria előtt adta le, mely alkalommal közölte, hogy készülő a leszállásra, ezért bevonja antennáját és nem ad több

rádiójelentést. Mivel a gép nem érkezett meg a repülőterre, torpedórombolók és hadirepülőgépek küldtek ki a gép keresésére. A torpedórombolók egyike rövidesen megtalálta a pilóta holttestét s később másik vízi jármű szemlélte a repülőgép roncsát is. A légikatasztrófa okát még nem sikerült felderíteni.

Lehetségesnek tartják, hogy mind a három motor felmondta a szolgálatot, noha hasonló eset a repülés történetében nem fordult elő.

A zsidóság egyöntetű tiltakozása miatt egyelőre kitolták a Legislative Council megalakításának határidejét

A palesztinai kormány hivatalos kommunikéje csak javaslatokról beszél, de a Legislative Council tényleges megalakításáról még nincsen szó. Zsidó lap szemé a Legislative Council kérdésében

Jeruzsálem, január 2. A Zsidó Távirati Iroda a Legislative Council megalakítási tervével kapcsolatban ma érdekes hírt közöl, melynek konklúziójában megállapítja, hogy a Council megalakítására Palesztinában egyelőre nem kerül sor. Néhány külföldi lap, állapítja meg az ITA, a főkormányzóknak az arab és zsidó vezetőkhez a Legislative Council létesítésére vonatkozó javaslatát olyképpen kommentálta, hogy a Councilt rövid időn belül összehívják. Ezzel szemben meg kell állapítani, hogy a kormány hivatalos kommunikéje, mely a tárgyalásokról jelentést adott, csak *javaslatokról* beszélt. Az érvényben lévő megállapodások értelmében a palesztinai kormánynak minden készülő törvényt egy hónappal annak életbeléptetése előtt mint tervezetet kell nyilvánosságra hoznia az Official Gazette-ban. Kivétel csak akkor lehetséges, ha a főkormányzóknak az a meggyőződése, hogy a törvény életbeléptetése halaszthatatlanul szükséges. Erről azonban a Legislative Council kérdésében nem lehet szó.

A palesztinai kormánynak a Council ügyében eddig tett nyilatkozatai inkább politikai, semmint jogi jellegűnek tekinthetők.

A londoni Times a kérdéssel kapcsolatban megállapítja, hogy a főkormányzó a palesztinai vezetőknek határozott javasla-

tokat tett, *egy egyes kérdésekben azonban a tárgyalások lehetősége még fennáll.*

London, január 2. A Reuter távirati iroda a palesztinai Legislative Council kérdésében azt az értesülést közli, hogy a Council elnöke az angol gyarmati kérdések egyik nemzetközi nevű jogtudósa lesz.

A héber sajtó a Council ellen

Jeruzsálem, január 2. Az az egyöntetű magatartás, amellyel a palesztinai zsidóság minden rétege a Legislative Council ellen foglal állást, megnyilatkozik a zsidó sajtó állásfoglalásában is. Az angol nyelven megjelenő Palestine Post felveti azt a kérdést, hogy amikor az arab vezetők a mandátumot nyíltan lebecsmérik és a terroristákat dicsőítik, megértette az idő a Council megteremtésére. A Legislative Council egyébként összetételénél fogva, súlyos csapást mér a zsidó nemzeti otthonra. A Davar, a palesztinai munkáspárt lapja szerint a zsidó építőmunka létezni tudott a török rezsim alatt, átélte a lordkancellár közgazgatásának nyugtalan korszakát, Lord Pasfield Fehérkönyve sem ingatta meg fejlődésében, így hát egészen bizonyos, hogy a Legislative Councilal szemben is meg fogja mutatni erejét.

A Haboker a következőket írja: A Le-

gislative Council elleni tiltakozásunkat alátámasztja az, hogy elsősorban a mandátum a Palesztinában élő népek polgári jogainak elismerése mellett a *zsidóknak nemzeti jogokat is ad,* másrészt a nemzeti otthonról az egész világ zsidóságának adták, a Legislative Council pedig csak lokális jellegű és jelentőségű. Hamad-sorban pedig nem ismerjük el, hogy az arabok a zsidó nemzeti otthon kérdésében egyáltalában beleszólnak, míg a nemzeti otthon jogát teljesen el nem ismerik. A Haarec megállapítja, hogy a cionista mozgalom és a palesztinai zsidóság történelmi szükségszerűségnek tekint az együttműködést, de maga Anglia is tudja, hogy egy ilyen úgynevezett parlament ellentmond a zsidó nemzeti otthon gondolatának.

A lengyel zsidóság magatartása

Varsó, január 2. A lengyel zsidó lapok valamennyien egyetértenek abban, hogy a Legislative Council az angol gyarmati politikának újabb sakkhúzása az egyre fejlődő és egyre több jogot követelő zsidó nemzeti otthonnal szemben. A Haint megállapítja, hogy a törvényhozó tanács terve a *zsidó idegek újabb megpróbáltatását jelenti.* A Moment annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy a világ zsidóságának a Council ellen megnyilvánult egyöntetű magatartását nem lehet figyelmen kívül hagyni. A Dos Wort, a Poale Cion hivatalosa, a zsidó néphez apellál, hogy egységes frontot építsen ki a Council ellen és a sorsdöntő fontosságú kérdésben tömörüljön a Jewish Agency köré. Minden külön akció súlyos politikai és gazdasági károkat jelent. Az Aguda lapja, a Jiddisches Tagblatt szerint a jisiv nem lehet vak eszköz az angol politika kezében és ilyen alparlamentáris komédiában nem vehet részt. A Legislative Council nem parlamentáris szöszék, hanem a jisiv elleni fegyver.

A varsói hitközség rendkívüli közgyűlésben tiltakozott a Legislative Council megalakítása ellen és határozati javaslatát a Jewish Agencyhez, az Agudasz Jiszroelhez és a Vaad Leumihoz juttatta el.

Amerika tiltakozik

Newyork, január 2. Az amerikai Poale Cion detroit-i kongresszusán kétezer delegátus előtt Berl Locker, az Actions Comitő alelnöke, éles kirohanást intézett a Legislative Council alakítása terve ellen. A kongresszus határozati javaslatot fogadott el, amelyet eljutattak a zsidó közületekhez.

Orvosok, mérnökök, gyárak!

Minden német (25% redukcó!), francia, stb. főyórárt és könyv megrendelhető és előfizethető Lepage-nál Cluj. A lapok közvetlenül kárpia a kiadóól. Kérjen ingyen jegyzéket Lepage-tól, Cluj, jelezve, mely számra érdekl.

mann (Berlín) a J. A. kökének megválasátása. en este: Bankett a Fészek. lán d. e. 11 órakor: „Az KH Palesztina-filmjének a előtt dr Sammy Grone- zotót, a film közben Mo- ti) németnyelvű komment- Giszkalay János magyar- t. n dőben: Társacebéd. n este: Táncestély, az zésében. szletes programból is lát szódórdélyrészi kurát. Agency veze ósege valóba. Hajjeszód 15 éves jubileu- zvények keretében fogja jelentős dátumot, amely a Palesztina országépítés úponot az új eredm- eljesítésében.

Akózik munkás- miatt

lesztinába már előlegképpen fel- ency, 250-et a turisták a kormány, ugy, hogy levonásával alig 1900 világ összes chalucszer- nár 2. (Rador.) A pa- új törvényt hirdetett büntetésekkel sújtja anyes autorizáció nélkül alesztinába. A múlt év- utott be illegális utos

Megkezdí ztinai

nei igazgatólvá. szon fog dolgozni

karmester személyében. Karl Solomon Palesz- életének kimagasló uralom bekövetkezé- Baden-Badenben műkö- vivban és Jeruzsálem- versenyezett és kompo- ták a palesztinai zene- on most a jeruzsálemi rusának dirigense. A rendezésével Elieser színházi kritikuskát, a volt rendezőjét biztá-

Figyelem! megbízható 35 lej 35 lej

szított zsír 50 lej kgr-két et felveszek. Pontos t- lás. Cim:

Jakab Gen. Cernat 5/c

forma

ap. Remek ház., lakás szmék, modern kivite. Evi előf zetés 1122.— lej. — Korábbi mutavány 80 lej.

Cluj Jegyzék ingyen

SPORT

A Haggibbor játékosai dominálták az asztali-teniszkupa versenyeit

Miért győzött Paneth és miért került a második helyre Heves Marianne

(Cuj, január 2. (Az Új Kelet tud.) Mint már előző számunkban röviden jelentettük, a Román Kupa asztali-teniszversenyt Paneth Vilmos Haggibbor nyerte meg. A bucaresti Imca teremben megtartott versenyen Románia negyvenegy legjobb ping-pongozója mérte össze erejét, akik nyolc csoportban küzdöttek a döntőbe való bejutásért. A csoportok összetétele a következő volt:

- I. csoport
 1. Marin UEC Cluj, 2. Inghel (Makkabi Buc.), 3. Marian Moscovici (Buc.), 4. Ghiteasan (YMCA), 5. Sefield (Mak. Buc.)
- II. csoport
 1. Paneth Haggibbor (Cuj), 2. Bálint KASE (Cluj), 3. Mhalovici (Makkabi Buc.), 4. Klein és Seifert Makkabi (Cernaui).

- III. csoport
 1. Diamantstein Haggibbor (Cluj), 2. Mandi Moscovici (Makkabi Buc.), 3. Kardos Makkabi (Cernaui), 4. Schoichmann és Tagoda Makkabi (Cernaui).

- IV. csoport
 1. Vladone UEC (Cluj), 2. Krebs KKASE (Cluj), 3. Klein Haggibbor (Cluj), 4. Hagl Vasiliu (Orfeus Buc.), 5. Marcovici (Makkabi Buc.)

- V. csoport
 1. Pop Pitu UEC (Cluj), 2. Szenkovics Koping (Cluj), 3. Komorozy UEC (Cuj), 4. Naumescu (Makkabi Buc.), 5. Schuller (Makkabi Buc.)

- VI. csoport
 1. Ponta Hakoah (Arad), 2. Ridely UEC (Cuj), 3. Loser Makkabi (Cernaui), 4. Badescu (YMCA), 5. Finkels ein (Aurora).

- VII. csoport
 1. Rapaport (Aurora Buc.), 2. Schapira (Aurora Buc.), 3. Harth Makkabi (Cernaui), 4. Rothfeld Makkabi (Cernaui), 5. Grassiany.

- VIII. csoport
 1. Erős Haggibbor (Cluj), 2. Victor Marcus (Aurora Buc.), 3. Rosca (Aurora Buc.), 4. Vermont (Aurora Buc.), 5. Cornu (Makkabi Buc.)

A selejtező küzdelmekben rövidesen kiderült, hogy a versenyen kilenc játékosal képviselt Clujnak a helyezéssel döntő szava lesz. Ez a feltevése valóra is vált, mint ahogy a döntőbe hét clujai játékos, köztük három haggibborista jutott be. A selejtező küzdelmekben egyenként igen jó benyomást keltek a cernaui Makkabi versenyzői, akik ezáltal először jelentek meg országos versenyen. Nem vitás, hogy a jövő versenyen a cernaui Makkabi gárdája sok szép sikert fog még elkönyvelni. A küzdelmekben komoly száma volt még a clujiakon kívül a bucaresti Makkabi tagjainak is, akik ugyan megfelelő teremtésűek, de nem tudtak a versenyre megfelelő módon készülni. Így is azonban igen figyelemreméltó előadásokról és komoly felkészültségről tettek bizonyosságot. A döntőbe való bejutás küzdelmében Késeit a haggibborista Klein Béla, aki Vladoneval, valamint a nagy formában levő Krebssel egy csoportban az említettek mögött harmadik lett. Klein azonban ezáltal is bebizonyította, hogy a Haggibbor gárdájának egyik erőssége.

A selejtező küzdelmeiből a tízes döntőbe került versenyzők között igen komoly versengés volt a helyezésekért. A pompás formában levő Paneth elsőségéhez azonban pillanatig sem fért kétség. Paneth mindvégig kitartó lekésedéssel és klasszis játékával hivatára a figyelmet és személyében a mezőny és egyúttal az ország legjobb játékosa lett első. Nem sokban maradt mögötte Vladone UEC, ha szerényebb képességekkel is. Goldberger harmadik helye nem okoz különösebb meglepetést. Negyedik helyen a bucarestiek ígéréte, Schapira végzett. Schapira az egyedüli, aki mindhárom UEC játékost főenyesen verte. Ötödik Diamantstein Ernő Haggibbor végzett. Diamantstein teljesítménye, ha tekintetbe vesszük, hogy hosszabb ideig katonáskodott, értékes. Diamantstein ezúttal is kitűnő támadó stílusával szerzett magának és egyesületének elismerést. Járta fejlődében van. A hatodik helyen Pop Pitu UEC, hetedik helyen Krebs KKASE (akiről meg kell állapítani, hogy legutóbbi szereplése óta óriási fejlődött), nyolcadik helyen Erős Csibi végzett. Erős ba'szerencséjének, de könnyelműségének is köszönheti, hogy képességeivel arányban nem álló helyezést ért el. Kilencedik Rapaport Aurora Bucuresti, míg tizedik az aradi Hakoah veteránja, Ponta. A döntőben már csak a régi rutin emlékei és

Végeredményben a tízes mezőny állása a következő:

1. Paneth Haggibbor 8 győzelem.
2. Vladone UEC 6 győzelem.
3. Goldberger UEC 6 győzelem.
4. Schapira Aurora Bucuresti 6 győzelem.
5. Diamantstein Haggibbor 5 győzelem.
6. Pop UEC 5 győzelem.
7. Krebs KKASE 4 győzelem.
8. Erős Haggibbor 3 győzelem.
9. Rapaport Aurora 1 győzelem.
10. Ponta Hakoah Arad 1 győzelem.

A férfi egyes másodosztályban Ridely UEC lett első. Második helyen Laster Makkabi Cernaui, harmadik helyen Mhalovici Aurora Bucuresti végzett.

Férfi egyes harmadosztályban első lett Naumescu Makkabi Bucuresti, második Ridely UEC, harmadik Harth Makkabi Cernaui.

Férfi páros első osztályban meglepetésre a Diamantstein-Pop pár, amely az országos bajnokságot védte, kikaptak a Vladone-Schapira pártól, amely mógött második lett. Harmadik az Inghel-Moscovici Makkabi és Klein-Szenkovics pár.

Vegyes párosban első lett Angelica Adela Makkabi Bucuresti-Pop Pitu UEC, harmadik a Heves Marianne-Diamantstein Ernő Haggibbor (Cluj) pár.

Női egyesben ugyancsak hatámas és érdekes versengés volt. Az elsőség kérdése Adelastein Angelica és Heves Marianne között dönt el. Az első szettet Heves nyerte 21:8 arányban, a második szettben is 19:16-ra vezetett, a fegy-meddig biztosnak lázó győzelem azonban Hevest könnyelműsége inspirálta és vesztett. A harmadik szettben a rutinizott Adelastein már biztossan nyerte. Harmadik Szenkovics Irén Koping Cluj. A női egyesben Adelastein megérdemelten lett első, tudásban és felkészültségben azonban nem sokkal maradt mögötte a még megfelelő rutinhiánnyal küzdő Heves Marianne, aki a Haggibbor és az asztali-teniszsport egyik jövő ígérete.

A nagymezőnyű verseny rendezését Zahirnic szövetségi elnök körültekintése látta el. Ha voltak is hiányosságok, ez segítőknek hibája.

Amikor a hivatalos személyek kidobják a poggyászokat a robogó vonatból. Tudósíónk jelenti: Felháborító kalandban volt része az aradi Hakoah tornászcsapatának. Az aradi zsidó tornászcsapat ismeretesen a sígheti Makkabi konferencia alkalmából díszornát rendezett, majd innen Satum-rera utaztak, ahol a Makkabi-Barkochba rendezésében az Újságíróklubban rendeztek igen jólsikerült tornabemutatót. A tornászcsapat ezután vonatra szállt, a magukkal vitt szereket annak rendje szerint személypoggyásznak feladva elindult Arad felé. Nagy volt azonban az egyik ablakon kikéntő tornász meglepetése, amikor Oradea után a szereket a vonatból kiesni látta. A legközelebbi állomáson dr. Salamon Ignác, az egyesület elnöke személyesen érdeklődött a poggyászkocsiban a szereket iránt, ahol azt a hűlatan választ kapta, hogy mert a szereket nem voltak kellő fuvarlevéllel ellátva, azokat kidobták a robogó vonatból. Salamon dr megértte a vétkes CFR alkalmazottak ellen az illető feljelentést. Közben a szereket megkeresésére indult tornász szerencsére azokat megtalálta.

Madrid. FC Madrid-Szeged FC 4:1 (3:0).

Drezda. Dresdner SC-Bocsikai 5:1 (2:1).

Lille. A Ferencváros tegnapi kitűzött mérkőzését a francia szövetség nem engedélyezte, mire a magyar csapat Németországba utazott, ahol vasárnap Kölnben fog játszani.

Racing Club-Moszkva komb. 2:1 (1:1). Párizsból jelenti: Tegnapi délután 30.000 főnyi közönség előtt tartották meg a Racing-Moszkva kombinált labdarúgómeccset, melyet a francia csapat nyert meg 2:1 (1:1) arányban. A közönség ünnepelte az orosz csapatot.

A bucaresti Unirea Tricolor turázó labdarúgóegyesülete második palesztinai mérkőzését is megnyerte. Ezúttal Haifában a Hapoel együttesével játszott és győzött 3:1 (2:0) arányban.

A jövő héten kezdődnek Palesztinában a Keleti Kupa labdarúgó küzdelmek. Tel-Avivból jelenti: A Keleti Kupa labdarúgóturna, amelyben Palesztina, Törökország, Egyiptom és Szíria válogatott csapatai vesznek részt, a jövő héten veszi kezdetét.

hogy a gabonapiacra a helyzet változatlanul kedvező és az árak szilárduló tendenciát mutatnak. A bánsági piacon különben a karácsonyi szélesed ellenére a buza árái métermázsánként átlagosan 10-20 lejfel emelkedtek. Ennek az a magyarázata, hogy a malmok a várható további áremelkedés miatt, állandóan felvásárolnak minden kínáltra szánt buza kvantumot.

A tengeriben is változatlanul tart a hossz. Dreyfussék és a Cooperatívák minden felkínált kvantumot összevásárolnak, hogy ezáltal minél előbb összehozhassák a svédeknek eladott 15 ezer vagon tengerrit. Az árak itt is ugrásszerűen emelkednek. Jóllehet, terménykereskedelmi körökben, nem tartják kizártnak, hogy a most székeségessé vált 15 ezer vagon tengeri összehozására után — a tengeri árakban mérsékelttől csökkenés fog következni. Ez az árcsökkenés azonban semmiesetre sem lehet olyan méretű, hogy a tengeri fronton komolyabb megvárakoztatásokat idézzen elő.

A gabonáárak egyébként a következők: a belföldön a torontáli buza már 460, illetőleg a bánsági 450, valamint Galacon 510 lejért is elkel a buza. A többi gabonafélékben: a tengeri immár 305, a zab 325, takarmányárpa 310, tökmag 700, napraforgó 430, cirokmag 240—250, továbbá lucerna 2800—2900, végül a lőherre 3000 lej. A külföldi gabonátözsdekén a következő buzaárakat jegyzik: Csikágó decemberi 103.50, májusi 99—99.25, júliusi 88.87—89. Winnipeg, decemberi 84.12, májusi 87.75, valamint júliusi 88.12.

A lisztpiacra is szilárdulnak az árak. Mint már említettük egyébként a bánsági lisztet iránt egyaránt érdeklődnek Erdélyből és a Regátból is. Itteni árak: 30—70 beosztású kismalmi 8.60, illetőleg nagymalmi 8.80, továbbá korpa 2.60 lej.

A román fának csak a külföldön van értéke

Már december végén érezhető tűzfahiány lépett fel az egész országban. Ez a hiány különösen gyertyánban, cserben és bükkben érezhető. Emiatt a nagy bánsági és aradmegyei fatermelő cégek belföldi vonatkozásokban egyelőre be is szüntették a nagyobb méretű eladást. Ezáltal tehát minden felhalmozott fa külföldi irányt kap, mert egyrészt erre az itteni cégek korábbi köteleik miatt obligóban vannak, másrészt pedig a fának igazán csak a külföldön van ára. Így talán elmondhatjuk, hogy míg a belföldön egy vagon jöminőségű tűzfifa 4200 lej, a külföldön ugyanezen minőségű tűzfifa a termelő 5800 lej is elérhet.

Egyébként külföldi relációkba most konvenció készül Románia és Egyiptom között. Eszerint a román fakivitel Egyiptom felé közel 50 százalékos emelkedést fog elérni. Újabb megállapodás készül Magyarországgal is. Állítólag, a magyar delegáció kötelezettséget hajlandó vállalni arra, hogy a román fáért nem pengövel, hanem nemes valutával fog fizetni.

A fatermelők között élénk feltűnést keltett az a hír, mely szerint a CFR rövidesen felemeli a fa vitéldiját. Amennyiben ez megtörténik, akkor ez a fuvardíjemeléssel elsősorban a romániai fogyasztókat fogja sújtani. (f. m.)

Módosítják az osztályorszájáték játéktervét. Az állami osztályorszájáték igazgatósága a játéktervet ismét módosítja olyképpen, hogy a jövőben azok a sorsjegyek, amelyeket valamelyik osztályban kihúztak, nem kerülnek ismét vissza az urnákba és a negyedik osztály befejezéséig nem játszanak tovább.

Februárban tartanak árlejátszást a vasúti személyzet tűzfifaellátására. A CFR vezérigazgatósága a vasúti személyzet tűzfifaellátásának ellátására a versenyfoglalást már február havában megartja. A multban ezeket a versenyfoglalásokat sokkal későbbi időpontban tartották meg. A vasutnak ezzel az a célja, hogy a tűzfatermelők a kitermelési munkálataikat már most megkezdhesék. A clujai vasútigazgatóság területén általában véve 3000 vagonra rugott a CFR személyzet tűzfifaellátására.

HIRDESSZEN AZ ÚJ KELETBEN

KÖZGAZDASÁG

Gazdasági hetiszemle

— Bánsági levél —

Timisoara, január 2. (Az Új Kelet tud.) A karácsony erősen rányomta bélyegét az egész üzleti életre. Csönd és ugynevezett ünnepi üzletlenség uralkodik az egész vonalon. Ezt a mostani atmoszférát a vállalatok és a bankok is különben arra használják fel, hogy elvigyék a leltározás proceduráját és lezárják üzleti könyveiket.

Export- és devizauigyeek

Egy igen fontos körülményt, gazdasági momentumot kell itt az elején megemlítenünk. A feketebörzsé eddig még ki nem derített okok miatt a devizajegyzések körül nagy izgalom uralkodik, mert napok óta az egyes devizák árfolyamai lefelé tendálnak. Így a pengő eddigi 36.5-ös szilárd értéke váratlanul 35—34.5-re esett. Az angol font is 1020-ról 970—990-re csökkent.

Egyébként a Banca Nationala szilveszteri ajándékuil igen kategórikus rendelkezéssel kedveskedett az ország összes exportörzeinek. A szóbanforgó rendelkezést a Banca Nationala az összes exportöröknek elküldötte és ebben felhívja a figyelmüket, hogy többszöri felszólítás ellenére az exportörök nem tettek eleget abbéli köteleességeiknek, hogy a devizákkal az előírt hat hét alatt elszámoljanak. A Nemzeti Bank megemlíti még, hogy az el nem számolás következtében ebben a pillanatban kerek 2 milliárd lej értékű külföldi devizakövetelése áll fenn. Amennyiben tehát az exportörök közül bárki is 8 napon belül nem rendezi devizauigyeit

a Nemzeti Banknál, ugy nyomban megvonják tőle az export jogát.

Bankélet — átmeneti hitel-megszorítással

Már a legutóbbi alkalommal is megemlékeztünk, hogy a bánsági pénzüzetek december közepével beszüntették a hitel-folyósításokat. A hitel-megszorítással kapcsolatban azt is megírtuk, hogy a Bácságban ez az intézkedés nem igen keltett nyugtalanságot, mert hiszen a tavalyi már sor került ilyen váratlan hitel-megszorításra és ezáltal a bankok meggyőződhettek arról, hogy mennyire jök és mennyire rosszak üzletfeleik. Amint értesülünk az idei ugynevezett „próba-pénzmozgósítás” is várakozáson felül sikerült.

Megemlítjük még: a bankok üzleti szempontból érdeklődéssel várják az 1935-ös belföldi kölcsön „Transa B” kötvényeinek kibocsátását. Eddig ezekből a kötvényekből csak igen kis kvantum került forgalomba, jóllehet a kibocsátásra kerülő kötvények teljes névértéke a 8 milliárd lej is meghaladja. Ezekkel a kötvényekkel az állam az 1930-as, az 1931-es, továbbá az 1932-es nyugdíjhatárlékokat, állami fizetéseket, kiküldetési díjakat és egyéb régi tartozásait fogja majd likvidálni.

Változatlanul szilárd a gabonapiac

Ezúttal nem jegyezhetünk fel ugyan semmilyen nagyobb méretű gabonauigyletet, de azért arról jelentést adhatunk,

Elő Tita

Beavatko

Bucuresti, j...
 mesző rejtelj...
 resti ügyésze...
 tott, amelynek...
 által benyujto...
 gál. Ismeretes...
 akik Bucurest...
 tartottak, ciar...
 dozata. A ha...
 resti sajtó ré...
 mesző magán...
 arazott végleg...
 hetősége okoz...
 ványosságra k...
 nek látszott, k...
 mi oka nem...
 az Anyagi h...
 vonatkozások...
 rasság küszöb...
 A színészi v...
 a bucaresti v...

Capito

A világhírű

A B

Stefán vizsgá

Cluj, január...
 hete annak...
 felvert Butic...
 gyilkossági d...
 általán nem...
 azenzác és fo...
 Florica bonyo...
 ra érkezett...
 hogy felülviz...
 gálatával me...
 hirt.

Han

Cluj, január...
 esendörleégi...
 tatja a nyo...
 hamisítási ü...
 őrség figye...
 gyobbemny...
 tek és a 10...
 hamisítvány...
 könyvekbeil...
 hozták be.

Pár nappal...
 sikerült let...
 ségben Szás...
 lakosokat, a...
 házkutatás...
 lakásán egy...
 mos acébből...
 tejeseket áll...

A két le...
 tották Cluj...
 ást nyert...
 ázsegetek v...
 Így többbe...
 Szász Istvá...
 kosoktól.

A csendő...
 pénzhamis...
 Valomások

Előkelő bucaresti mérnök áll Tita Cristescu meggyilkolásának gyanuja alatt

Beavatkozott az ügyészség a szép színészről titokzatos halálesetébe

Bucuresti, január 2. Tita Cristescu színész halála ügyében a bucaresti ügyészség erélyes vizsgálatot indított, amelynek közvetlen okául a család által benyújtott bűnvádi feljelentés szolgál. Ismeretes, hogy a fiatal művész, akit Bucuresti legszebb színésznőjének tartottak, cianos mérgezésnek lett az áldozata. A haláleset követően a bucaresti sajtó részletesen ismertette a színész magánéletét, amelyben egy kiközösített vőlegény és egy új házasság lehetőségére okozott komplikációkat. A nyilvánosságra került adatokból kétségtelennek látszott, hogy Tita Cristescunak semmi oka nem volt öngyilkosságot követni. Anyagi helyzete kitűnő volt, szerelmi vonatkozásban pedig éppen a boldog házasság küszöbén állott.

előtte a gyilkosságra vonatkozó bizonyítékokat. A feljelentés alapján Gh. Păcuraru vizsgálóbíró a Cristescu család valamennyi tagját kihallgatta, majd a színész lakásán házkutatást tartott. A színész lakásán talált bizonyítékokról jegyzőkönyvet vettek fel.

A család által benyújtott feljelentés névszerint is hivatkozik arra a férfit — egy bucaresti mérnökre — akit a gyilkosság elkövetésével gyanúsítanak. A színész halálát megelőző éjszakán ugyanis a kiközösített vőlegény meglátogatta volt menyasszonyát, ahol botrányt és veszekedést rendezett. Néhány órával a fiatalember távozása után a színésznőt holtan találták meg.

A vizsgálóbíró nyomozása egyelőre a legnagyobb titokban folyik és rövidesen szenzációs fordulatokra számíthatnak.

A színész édesapja tegnap megjelent a bucaresti vezetőügyész előtt és feltárta

Capitol Mozgó Ma premier!

JOSEPH SCHMIDT

legújabb világfilmje:

A könnyező bohóc

A világhírű énekes e filmben a legnagyobb, a legtekélyesebb! Műsor előtt: új Vághíradó.

A Burtica-ügy újabb szenzációs fordulata

Stefănescu Goanga cluji egyetemi rektor feljelentésére vizsgálatot rendeltek el Barbateiu vizsgálóbíró ellen

Cluj, január 2. (Az Uj Kelet tud.) Néhány hete annak, hogy az ország szerte nagy port felvert Burtica ügy vádirata elkészült. A férjgyilkossági dráma hullámai ezzel még egyáltalán nem ültek el. Pillanatnyilag újabb szenzáció fordulat következett be Pintiliescu Viorica bonyolult ügyében. Bucarestből Clujra érkezett Filipescu igazságügyi inspektor, hogy felülvizsgálja a férjgyilkossági ügy vizsgálatával megbízott Barbateiu dr vizsgálóbíró.

A vizsgálatot állítólag Stefănescu Goanga cluji egyetemi rektor feljelentésére rendezte el az igazságügyminisztérium. Stefănescu

Goanga ugyanis az egyetemi autonómia megsértését látta abban, hogy őt az ügyészségre és a vizsgálóbíró elé idézték és hogy a Burtica-ügy vádiratát, amelyben az ő neve is előfordul, lapok útján nyilvánosságra hozták. Ezzel kapcsolatban a Patria megjegyzi, hogy a vádirat leközlése korán sem volt törvényellenes, hiszen az ennél sokkal kényesebb Precup-ügy vádiratát is leközölte a sajtó.

A bucaresti igazságügyi inspektor küldetése valószínűleg néhány nap alatt véget ér, egyelőre azonban nem lehet sejtetni, hogy milyen befejezést nyer Pintiliescu Viorica ügyének újabb szenzációs fordulata.

Hamis tizlejesekkel árasztották el az erdélyi városokat

Clujon letartóztatták a banda vezérelt

Cluj, január 2. A cluji rendőrség a megyei csendőrségi segítségével már hetek óta folytatja a nyomozást egy nagyarányú pénzhamisítási ügyben. Néhány hét előtt a rendőrség figyelemre méltó arra, hogy Clujon nagyobb mennyiségű hamis 10 lejest terjesztettek és a 10 lejeseket, amelyek megképzésben jó hamisítványok voltak, valószínűleg a környékbeli faluból — az előállítás helyéről — hozták be.

Pár nappal ezelőtt aztán a csendőrségnek sikerült letartóztatnia Capusul de Jos községben Szász Ferenc és Gardan Vazul odaváló lakosokat, akiknél házkutatást tartottak. A házkutatás során a két letartóztatott ember lakásán egy pénzhamisító gépet találtak kromos acélból készítve. A gépen hamis tizlejeseket állítottak elő.

A két letartóztatott pénzhamisítót beszállították Clujra. Kihallgatásuk során megállapították, hogy több embertől nagyobb pénzeszegetek vettek fel a hamis pénzgyártására. Így több ezer lej csaltak ki Dolly Márton, Szász István és Jancu Peter dumbraveni lakosoktól.

A csendőrség megállapította azt is, hogy a pénzhamisítóknek tettesársaik is voltak. Valószínűleg alapján letartóztatták Valeni köz-

ségben Bakó Györgyöt, aki szintén résztvevő a hamisítvány előállításában. A csendőrségnek az a gyanu merült fel, hogy a már letartóztatott bírtáron kívül Szász Ferenc és társai Clujon is összeköttetésben állottak bizonyos egyénekkal, akik a hamis ércpénzeket elhelyezték Clujon. A nyomozás megindult a cluji tettesek kézrekerítésére is.

On is védekezzen

járványos
a kellemesen illatosított betegségek ellen

Senlaslo

(Szt. László)

fertőtlenítő
szappannal.

Megóvja
fertőzésektől

Vigyázzon, nehogy utánzatokkal szolgálják ki.

Román Opera

Ma, január 3-án, pénteken este pontosan fél 9 órakor lép fel először

Román Opera

PIA IGY

operaénekesnő a

Mme Butterfly

műszerepében, amely egyik legjobb szerepe. A főbb szerepeket F. Piteiu-Georgescu, Spătaru, Jarotzky éneklék. Kamarista Jean Bobescu. Rendes helyárak. Jegyek az Opera pénztáránál. Bérletek érvényesek.

Rentabilis üzletnek bizonyul a CFR

300 autóbusszjáratot állít be ezévből a vasut

Bucuresti, január 2. (Az Uj Kelet tud.) A Dimineata mai számában érdekes cikket közöl a román államvasutak elmúltvi mérlegéről. Az utóbbi évek világkrisise után, három esztendő óta, de különösen az utolsó esztendőben határozott javulás mutatkozott a vasuti forgalomban. A krízis, amely érezhető volt Európa valamennyi országában, Romániát csak alig érintette.

A CFR a krízis éveiben

Ha figyelembe vesszük az 1929 évi adatokat, amikor a krízis Amerikában kitört az 1930 évet, amikor áterjedt Európára az 1931-et, amikor Romániára eljutott az 1933 év végéig — akkor kiderült, hogy a krízis következményei megmutatkoztak vasuti forgalmunkban is. Ha a forgalom javulást is mutat 1934-ben és 1935-ben, mégis jóval az 1929-iki színvonal alatt maradt. Ami az áruforgalmat illeti, az sokkal kedvezőbb volt a mi vasuti forgalmunkban, mint Németországban, Svájcban, Franciaországban, Belgiumban, stb.

1931-ben 97 százalékra csökkent le az áruforgalom coefficientre, amennyiben az 1929-é eredményt száz százalékosnak vesszük.

A teher-kocsi park

1934 óta 49 ezerről 54 ezerre emelkedett 1935 október 1-ig. Ezenkívül nagyszámu hűtővagonokat, különleges, gyű-

mölcs, hal és állatszallító vagonokat állítottak forgalomba.

Foglalkozik a cikk a vasuti forgalom feljavításának hasznaival is. Eszerint 1935-ben életbe akarták léptetni az utas- és teherzállító kocsik sebességének növelését. Különös figyelmet fordítottak a menetrendek felállítására is. Az ország területein belül növelték a közvetlen vonatok számát 80-ról 95-re, de szaporították a külföldre menő direktvonatok számát is.

Ebben az évben léptették életbe a mellékvonalonak a motorosvonatokat is. Mult év szeptember 30-án 55 motorosvonat volt forgalomban, 26 motorosított vonalon, amelyek összesen 19.688 km volt. A motorosvonat bevezetésével ezeken a vonalokon egy a motoros, mint a gőzmozdonyú vonatokon szállított utasok száma 948.068-al növekedett, szemben az 1934-es év forgalmával.

A CFR részéről fontos közérdekű intézkedés volt az 1934—1935. évben az utasszállító autóbusszok forgalomba állítása.

Ezideig vasutvonalak mentén a következő állomások között van autóbusszforgalom: Bucuresti—Giurgiu, Bucuresti—Ploesti, Jasi—Roman, Bucuresti—Pitesti és Jasi—Sculeni. A jövő év tervei között szerepel, hogy 300 autóbussz állítsanak forgalomba a CFR-nek concesszonnált vonalokon.

A CFR bevétel 20 százalékkal haladta ki az üzemi költségeket, leszámítva ebből az amortizációt és a javításokra felvett tartalé-

Borzalmas szerencsétlenség a Cluj—tg.-muresi országuton

Cluj, január 2. Tegnap, ujév napján délután 4 óra tájban, Cluj közelében az országuton a sűrű köd következtében borzalmas szerencsétlenség történt. Legmann István Sorecani községi birtokos lóháton indult el a cluj—tg.-muresi országuton egy közelben fekvő faluba.

A lovas autóval találkozott szembe az uton, amit azonban csak akkor vett észre, amikor már a közvetlen közelébe ért. Az

autó éles túlkölésétől a ló megijedt, kirugott és lehajította lovasát, aki szerencsétlenül éppen az autó elé esett. Legmann az esés következtében eltörte mindkét lábát, az autó pedig, amely bár fékezett, nem tudott a sikos országuton hirtelen megállani és többől lemetsette Legmann mindkét lábát.

A szerencsétlen földbirtokost ezután behelyezték az autóba és ájultan szállították Clujra a Mátyás-szanaszatóriumba. Helyzete rendkívül válságos.

A someseni csendőrség beindította a nyomozást, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE:
HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Gancz Ábrahámné

köser szakácskönyve ismét kapható az Uj Kelet könyvosztályánál

Ára 180 lej

LELKE: AZ UJ KELETBEN

Nem haragszom a gojokra

Európai zsidósága ma kétségtelenül töredelmesnek legválságosabb órái. Először a világ annál súlyosabb, mert olyan liberális korszak után következett be, amikor a zsidóság azt hitte, hogy az évszázados üldözések után végre olyan korszak köszöntött be, amelyben a muk sötét kísérleti immár többé nem támadhatnak fel. Sőt úgy látszott, hogy ezt a liberális korszakot egy még igazságosabb világrend fogja felváltani. Es ime Európa Kellős közepén, a hatalmas és fejlett Németországban egy olyan „hiva alos” éra következett be, amely abszolút semmiben sem különbözik a középkori zsidóüldözésektől. Egy formális harc zajlik ott le német alapossággal a zsidóság ellen, melynek kimondott célja a fémilliónyi zsidóság kiűzése. Természetes, hogy az ilyen rendszernek hamar támadnak hívei, mert hiszen a zsidóüldözés „filozófiája” sem anyagi, sem szellemi megerősítést nem igényel. Ehhez a „doktrinához” nem kell a tömegeket évezredeik nevelni, mert ezt a nevelést elvégezte már a múlt és ott szunnyad a tömegek ösztönéletében.

Mi európai zsidók tehát formális harcban állunk egy óriási túlerővel szemben. És mint minden harcban, nagy a gyűlölet és elfogultság mindkét oldalán. És én, dacára, hogy harcoló fél vagyok, igyekszem fogok megtartani objektivitásomat és kijelentem, hogy nem haragszom a gojokra.

Nem. Nem haragszom Hitler rekedtes gégejére, melynek hatalma eadt nyög fémillió testvérem és nem haragszom Cuza kecske-szakállára, mely egymilliónyi testvéremet magammal együtt tartja izgalomban. Nem haragszom Goga igazgató tagására, amitől néhány szegény-gazdag zsidó bányában ütötték el és nem haragszom Vaida harcos bajszára sem, amelyre még néhány száz testvéremet akar innen-onnan késeperi. Nem haragszom Zelea Codreanu sem, aki a mostani nagy hangzavarban fetűdően hallgat. És nem haragszom arra a sok-sok nagy és kis vezérré, akik most mind a mai bőrűnkön állnak arra a Jacob megáldottá létrára felkapaszkodni, amit érvényesülésnek neveznek.

És pedig nem haragszom azért, mert nem vagyok elég „zsidós” ahhoz, hogy ne vegyem észre, hogy ez a gyűlölet és pusztító hullám nem kizárólag ellenünk irányul. Vannak korszakok — jaj be kevés! — amikor mi emberek ebben a tévhitben ringatjuk magunkat, hogy nekünk lakó, földet művelő, gyárakban dolgozó, könyvtárban olvasó hétkézmészeti lények vagyunk. De amikor azt kell látnunk, hogy a danakil pusztaságon csendesen pásztorokodó négerre tankokkal, bombavető repülőgépekkel akarják rátküldeni a civilizációt, amikor azt látjuk, hogy a Távolkeleten a sárga faj egy évtizedek, esetleg évszázadokig elnyúló nagy testvérharcba kezdte t bele, amikor azt látjuk, hogy szerte a világon gőz- és villanyerővel gyurják és gyártják a puskákat, ágyukat, repülőgépeket, mérgezőgázokat, vajjon mire gondoljunk?

Arra semmiestre sem, hogy mindez mi ellenünk, zsidók ellen irányul. Mi ellenünk nem kell ilyen nagy felkészültség. Minket sokkal könnyebben lehet elintézni. Elég Nürnberg vagy ehhez hasonló. Apró kis törvények, néhány rendőri adóvégrehányó, polgármester és egy kisszerű „feleltelen érem” és mi már el vagyunk intézve. A nagy kétségelődés nem ellenünk folyik, hanem egymás ellen. Azok, akik ellenünk jönnek, hajlandók, sőt nagyon hajlandók egymás ellen is menni. Soha még a zsidók el nem mentek anélkül, hogy egymás ellen is ne mentek volna. Lett lényen az bel- vagy külháború. Mert az ősi ösztönös gyűlölet, az álati a avizmus nem ismer megkülönböztetéseket, hanem egyetemes. A cári ochr-naizmus éppúgy fordult a zsidók ellen, mint saját népi erői ellen, mint a hitleri gyűlölet. éppúgy fordult a zsidók ellen, mint minden ellen, ami nem hitleri. Éppoly szívesen kikérgetné a franciákat Franciaországból, mint ahogy kikérgetné a zsidókat Németországból. A franciákat nem tudja, há nem kergeti, de a zsidókat tudja, tehát kergeti. És itt van a tragikus különbség.

Hogyan haragudhatnak én a gojokra, mikor a világháborúban leöltek vagy 10 milliót egymás közül? Ez nem antiszemitizmus, hanem egyszerűen antihumanizmus, amelynek az antiszemitizmus csak egy parányi részletjelensége. De ha nem haragszom a gojokra, mint a mai gyűlölködő század gyermeke, nekem is kell haragudnom valakire. És kire lehet a legbüntetlenebbül haragudni: a zsidókra. Tehát én is a zsidókra haragszom. De miért? A felelet egyszerű: mert mi, akik minden ücsköt-bogarárt összetanulunk, csak azt az egyet nem tanuljuk meg, amire leginkább szükségünk volna: a történelmet. A kis zsidó gyer-

mek már 5 éves korában tanulja a zsidók kiűzéséről a zsidókat, és csak később tanulja, mit mondott Sammáj és mit mondott Hillel, de sohasem tanulja, hogy mi történt a zsidókkal Alexandriában, Spanyolországban, Németországban vagy Angliában.

Nagyon élénken emlékszem, hogyan történt a vzzsón, vagy hogyan adta el Ezsau egy táj leneséért az elsőbbséget, de hogyan és miért kergették el a zsidókat (Spanyolországból, erről egyetlen „hivatalos” zsidókönyv sem emlékszik meg. Nagyon jól emlékszem Bileam szamarára, de mi okozta Hitler gégeszalagjainak tragikus romlását, arról hallgat a zsidó krónika. Mi egy generációra vszszamenőleg mindent elfelejtünk. Tényleg már olyan öregek volnánk, hogy a memóriánk csak a messzire tud visszanyúlni, de a közelre nem, akárcsak a látásunk? Mert ha csak halvány sejtelmünk volna a mi történelmünkkel, akkor tudhatnók, hogy liberális korszakok nem csak 20 évtizeddel ezelőtt voltak, hanem hajdanában is pl. Nagy Sándor alatt vagy a perzsa birodalom idején, de még a galuban is pl. Spanyolországban 800 évvel ezelőtt. De azt is tudhatnók, hogy a liberális nekibuzdulásokat mindig követték a nagyon is antiliberális nekibuzdulások. Tudhatnók, hogy rajtunk semmiféle rendszer, semmiféle „jóindulat” nem s-égt, legfeljebb ideg-örög.

De ha csak egy kissé szíjjelődésünk ebben az emberi hangyabolyban, hamar észrevehetnénk, hogy a népek ugyan időnként alaposan elpüfölk egymást, de aztán visszahúzódnak vackaikká s egyideg nyugodtan majszolnak és nagyokat alusznak. De mi rajtunk ez a püfölés, hogy úgy mondjam, állandósítva van. Egy stabil állapot. És ha csak annyira volna oknyomozó eszünk, mint amennyire van vi-

talakozókészségünk, arra is rájőnnénk, hogy miért? Egyrészt, mert a mi elpüfölésünkhöz elég néhány rendőri vagy legrosszabb esetben egy „feleltelen csöcselék”, addig a többi népek ellen fel kell vonulnani ágyukat, tankokat és hadsegeket. Ez mind pénzbe és fáradságba kerül, sőt ami a legrosszabb, még ki is lehet kapni.

De van egy más momentum is. A maga hajlékában mindenki a legerősebb. A ravasz róka sem mer csak úgy nekemenni a gyámoltalan vonakodónak, amikor a vackában van, a macska is ik kell csalja az egeret az odujából, fecske is védelmet talál fészékében a hatalmas sas ellen.

Csak mi, zsidók nem ismerjük ezt az egyszerű természeti törvényt, amelyet minden kis gyámoltalan te-em és ós dök óta alkalmas a maga védelmére. De mi, ha Németországban üldöznek bennünket, akkor megyünk Délamerikába. Vajjon nem éppolyan szívesen engedték-e be bennünket Németországba ezelőtt 150 évvel, mint amilyen szívesen engednek most Argentiniába? És vajjon milyen biztosítékunk van, hogy néhány évtized múlva nem fog ott is ugyanaz bekövetkezni?

Vajjon miért megyünk mi a zut másik szélére, ha az ut inenső szélén kergetnek bennünket, holott ott is épp olyan jó célpont vagyunk?

Miért nem csináljuk mi is a fészekünket, ha kell, a föld alatt, ha kell, az eresz alatt, ha kell, a fa ágain, de csináljuk valahová? És miért nem sletünk vele, mint a fecske vihar előtt, hogy hamar biztonságba helyezze kis csibéit? Vajjon a fecske jobban szereti az ő csibéit, mint a zsidó a gyermekeit, avagy csak több előrelátás, több tapasztalat van benne — és többet tud a saját történelméből, mint mi a miénkiből?

Ezért nem haragszom én a gojokra, hanem csakis saját magunkra, zsidókra.

Szilágyi Lajos

ta sok finomsággal és benső előkelőséggel. Tóth Elek öreg Bárány tanárja megindító volt és végtelenül rokonszenves. Balázs Samu adta R.chtg tanár urat, a matematikust. Belzebug volt és Torquemada egyben. Jelentős, szép sikert aratott. Nagyon kellemes alakítást adott Tompa Sándor, mint a természetrajz tanára. A többiek: Nagy István, Örvössy, Csóka, Lantos Béla, Vojliczky Elvira, Báza, Éva, Bálint Judi és Rózsa Etelka jó játékkal sokban emelték az előadás színvonalát.

A rendezés előkelően kiváló teljesítménye: Kádár Imrénének kell megköszönni.

HETI MŰSOR:

Péntek fél 9: ÉRETTSÉGI. Szombat d. u. 5: NAGY SZERELEM. (Károlyi Leona vendégfelléptével, a csöcs helyárakkal.)

este 9: ÉRETTSÉGI. Vasárnap: HIVATALOS SZÍNHÁZI SZUNNY. Hétfő d. u. 3: TÖRTENNEK MEG OSODAK. (Az operett első címső helyáras előadás) d. u. 6: ÉRETTSÉGI.

este 9: CSARDÁSKIRALYNO. Kedd fél 9: CSAKY BIRÓ LÁNYA. (Személyes Jeno kalotaszegi balladája 3 felvonásban, 5 képbén, Kós Károly díszleteivel. Előadják a mérai, türei és vistaki kaotaszegi parasztszínészek, a bogártelki cigányzenészek részvételével. Bérletár: 10. Premier helyárakkal.) este 11: KOMM UND LACH! (Jöjj és nevéss!) A világhírű „Die Meloparodisten” nemzetközi revücsoport humoros estélye. Premier helyárakkal.)

ROMAN OPERA MŰSORA:

Pénteken, január 3-án: Pillangókisasszony (Pia Iggyvel.)

Szombaton, január 4-én Brasovban: A szent este.

Vasárnap, január 5-én: Szünet. Hétfőn, január 6-án este: Hoffmann mesei. (Pia Iggyvel.)

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma és holnap, szombaton utoljára: Kék Duna. Brigitte Helm és Alfred Rada világhírű cigányzenekarával. Következő film: Dubarry — A pár Gattával.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Három film — világvárosi műsor: I. Charlie Chan — Maláji tör. Detektiv-film. Warner Oland. — II. Csókottalak téged. Zene és vígjáték. Janet Gaynor, Warner Baxter. — III. Miki Maus. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdeté 3, 6, 9.

MUNKAS MOZGÓ MŰSORA:

Pénteken és szombaton 3, 6 és 9 órakor: I. Cleopatra. Monumentális filmdráma. Főszerepben: Claudette Colbert és Warren William. II. Scherlok Holmes. Fősz.: Clive Brook. Helyárak: 10 és 12+3 lej.

SZÍNHÁZ-FILM

A színház jövő heti nagy attrakciója a „Komm und Lach!” bécsi humoros revücsoport vendégjátéka

A jövő héten, kedden és szerdán este 11 órai kezdettel olyan attrakcióval lepi meg a színház a közönséget, amelyben még a nagy világvárosoknak is csak nagyitkán van részük. A „Meloparodisták” néven az egész világon köztismert híres bécsi humoros revücsoportot sikerült a színháznak két estére nagy anyagi áldozatok árán lekötnie. Amit ez a revücsoport tud, az példátlan a maga nemében. Olyan művészekből áll a csoport, akik az egész nagyvilágot bebarangolták és mindenütt osztatlan közönség- és sajtó-sikert arattak. Alkalmunk volt a világvárosok komoly sajtóorgánumaiból meggyőződnünk ar-

ról, hogy művészetük egészen magas szinten mozog és a legkényesebb ízlési közönséget játszti könnyedséggel elég ti ki.

Bécsben minden nagy színházban hónapokig vendég szerepeltek évenként a „Meloparodisták”, akik a mozivásznon híressége nek tökéletes utánzásával és karakterisztikus előadóművészetükkel hódították meg mindmáa közönséget, amely előtt edd g felléptek.

Csak nagy ritkán nyílik alkalom ilyen nagy attrakció felléptetésére, s így bizonyos, hogy a „Meloparodisták” nálunk is felejthetetlen sikert fognak aratni.

Érettségi

Fodor László 3 felvonásos vígjátékának bemutatója a Cluj Magyar Színházban

Kétségtelenül legá érzetesebb és égettebb darabja a tehetséges Fodor Lászlónak az „Érettségi”, amit a Magyar Színház szerdán este mutatott be nagy és disz ingvált közönség előtt. Ős-uj témájában három embercsoport had-koz-ik: az emberiesek, az embeie nek és a közömbösek. Aztán az örök probléma: a tavasz és a farság és a nemek titok. za os, vázslatos vonzalma.

Horváth Kató, gazdag és tekintélyes pesti szülők egyetn gyermekke, a leánygimnázium jeles növendéke, érettségi elő. ál. Vdám, boldog, csupa élet, amikor jön a katasztrófa. Megtálalták a papirköszömben egy levelét, szerelmi valomást, amit a jóindulat árallannak tál. a rosszhiszeműség bűnének.

Párhuzamosan vonul végé a darabon egy ke'ós idill: dr Máthé Anna tanárnő szerelme Kulcsár igazgatót iránt, aki azonban Horváth Katót szereti.

Erős, érzelgős, pompásan megrajzolt, hatá-

sos jelenetek, jellemző guny és f nom humor élénkíti és sodorja egyre magasabbra a darabot, amelynek szokatlan s kere volt. Egy-egy felvonásban tiszter is kapak nyílászini tapost a szereplők, akik kétségtelenül megérdemelték a sikert. Nemcsak ambócióval, hanem lelkiismeretességgel végezték feladatukat. Mindenki kitűnően tudta a szerepét, a sugónak alg volt dolga. Mindenki a maga helyén volt, képességeinek teljesen megfelelő szerepekben. Pényes Alice ezuttal megmutatta, hogy külső szerelenségek nélkül lehet csak igazi hatásokot elérni. Horváth Katója brilláns volt. Harmth Jolán játszotta a jószívű, tetőöl talpig emberi pedagógust, dr Máthé Annát. A lelke mélyéről tiszta művészet áradt. Szalkai nagysága komikus alakját Czoppán Flóri érzelkeltette bö humorral. Elvezetes, k'ünön játék volt. Közeghy Margit stíluscson alakította a tomatárnőt. Kulcsár igazgató szerepét Borovszky Oszkár játszot-

Strada Väii 7. Munkás-Mozgó Strada Väii 7.

pénteken, szombaton 3, 6 és 9 órakor dupla műsor, egy helyár:

I. CLEOPATRA
Fősz.: Claudette Colbert és Warren William.

II. Scherlok Holmes
Fősz.: Clive Brook. Héyár: 10 és 12+3 lej

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnek egy szö 2 lej, vasagabbi betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 szalalek kedvezmény. Apróhirdések díja előre fizetendő. Jelölés levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Házasságokat biztos eredményű küvetít a széleskörű összeköttetéssel rendelkező „MIREA” iroda. Cluj, Regele Ferdinand 116.

Raktáron új és használt MÁV-csépők, herefejtők, traktorok minden méreben. Cseréltet is csinálók. Rosebaum Péter, Reghin.

Többmillió készpénzhozománnyal férjhezmenne csinos, fiatal izr. urinó. Összeköttetés létrehoz. Bizony Ferenc házasságközvetítő irodája Timsoara, Reg. Maria 7.

Keressék azonnali belépésre vidékre szerény igényű zsidó nőt, ki főzés- és egyéb háztartási munkát is elvállal. Cim a kiadóban.

25 éves, jobb zsidóleány házvezetőnőnek ajánlkozik magános uriemberhez. Hirsch Isidor, Hatg.

Fiatlembert lakást kaphat Str. Jaslor 18. (Zsidókórház mellett) Glancz.

ארטו ארטו
cukrász, elfegyvesekre, esküvőkre s egyéb alkalomokra rendeléseket a legkezebb kivitelben, jutányosan készít, Adler, Str. Dublari-jor 8.

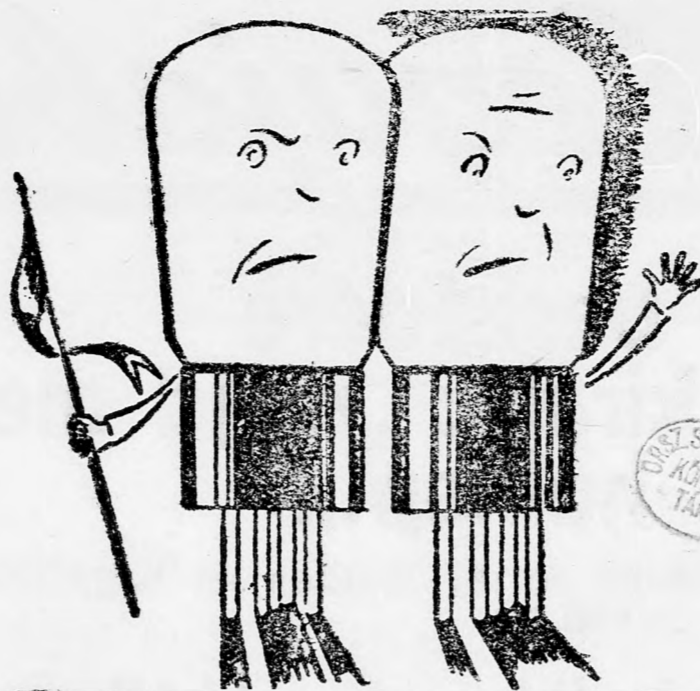
— A jég érde...
...
— Helyettes...
...
— Giszkalay...
...
— Ujvi ver...
...
— Teadélután...
...
— Keressék...
...
— Többmillió...
...
— Raktáron új...
...
— 25 éves...
...
— Fiatlembert...
...
— Arto Arto...
...

HÍREK

A jég érdekes tulajdonsága. A szabadban, valamint nyugodt vízi tó felszínén keletkező jégkéreg egészen más sajátságokat mutat, mint a mesterséges jég, amelyben a kristályok egymás mellett, ha a tavon keletkezett jégkéregből kivágunk egy darabot, ezzel nagyon érdekes kísérleteket lehet végezni. Ha a jégkéreg elég vastag, akkor egy jégoszlopot emelhetünk ki belőle s ha ezt két székre feltámasztjuk és drótot átelve, súlyt akasztunk rá, akkor a jégoszlop közepéből egy lemez lassan ktolódik a drót nyomása alatt. Ha ezt a kísérletet mesterséges jéggel ismételtük meg, akkor ez nem következik be. A drótot lassan átvágja a tömböt, de az mégis egyben marad, mert a drót felett ismét összenagy. Az antimonit nevű ércel is lehet „siklatást” végezni, mint a tavi jéggel. Ez az érc szíves, fényes rudak formájában található a Szikoku-szigetén, Japánban. Nagy erők alkalmazásával összefüggő részeket úgy lehet elvágni ezen az ércen, mintha az egész egy csomag kártya volna. Hogy még semmiképp sem szét darabolja, az a részecskék vonzásának köszönhető. Nyonszeri jelenségeket a budai calcitokkal is lehet produkálni, ha jól megválasztott helyen alkalmazunk nyomóerőt a calcitra egy zsebkéssel. A calciton azonban nem idézhetünk elő „korlátlan siklatást”, mint az antimonit, vagy a tavi jég; csupán ideiglenesen tolhatjuk át a részeket.

Hítközségi tisztújítás Crasnan. December 25-én tartotta crasnai hítközségi tisztújító közgyűlést a következő eredménnyel: Elnökök: Goldstein Jakab, alelnökök: Lieberman Simon, gazdasági elnök Klein Mendel, tempomondónok Steiner Mendel, szegények gondnokai: Wa dmann Lajos, pénztárnok Farkas József, elnök Heller Béla.

Gizskalay János előadása Tg.-Muresen. Igen nagy érdeklődés mellett tartott Gizskalay János az elmúlt napokban két előadást: Tárgyműsereken. Az első december 21-én, a Keren Kajemeth és WIZO chanuka-rendezvénye keretében, mely alkalommal a chanuka jelentőségéről, a zsidó és görög-lényeg összehasonlításáról, a zsidó és nemzsidó lényeg közötti különbségről beszélt. A másik előadást Gizskalay dec. 23-án hasonló érdeklődés mellett, a Clonista Helycsoport diensztjének keertében „A Fenséges a Bibliában” címmel tartotta meg. Ez az előadás rendkívül nagy zsidó tudományos és irodalmi felkészültséget árult el. Gizskalay lebilincselő, élvezetes előadását a szép szóban megjelent közönség a legnagyobb érdeklődéssel és elismeréssel hallgatta végig. A tg.-müseri Csoport legközelebbi diensztjén — január 6-án — Deutsch Elek, héber tanár „Emek Hajarden” címmel fog előadást tartani.

Sztrájkba léptek!

A vételnél fellépő zörejek jelzik, hogy a csövek kiadták erejüket, elfáradtak és már nem akarnak dolgozni. Itt az ideje, hogy rádiócsövet a „TUNGSRAM” csövekkel kicserélje, hogy készüléke életre kaphjon.

JOBB VÉTELT BIZTOSITANAK A

TUNGSRAM Rádiócsövek

— Január 11-én este fél 11 órakor veszi kezdetét a cluji Zsidó Kórház-bál. Az Ipar-kamara ujonnan alakított tetteken az eddigieknél is fényesebb külsőségek között lesz megtartva a cluji bál éva legkiemelkedőbb mulatsága: a Zsidó Kórház-bál. A rendezőseknek sikerült megnyerni erre az eszére a ki-únó Salgó-Fényei jazz-zserekart, amely erre az alkalomra új, városunkban még nem hallott műsorszámokkal bővítették ki a repertoárját. A cluji Opera világító mesterének kiváló szakértelme mellett külön erre a célra konstruált reflektorokkal lesz a táncsterem világítva. Ezek a fényeffektusok, amelyek a zene hangulatát vannak hivatva aláfesteni, valamint a terem pazar belső díszítése, felejtethetetlen élményé fogják tenni ezt az estélyt. A bál pontosan fél 11 órakor, a cluji zsidó társaság legegységesebb leányából alakított nyitópárok táncával veszi kezdetét.

— Óriási földcsuszamlás Franciaországban. Párizsból jelentik: Hoates Alpes megyében a Rosans-hegységben óriási földcsuszamlás történt. Több, mint 4 millió köbméter föld 250,000 négyzetméter területen lavina módjára a hegyről lezuhant és az országot 500 méter hosszúságban eltemette. Egy malom megsemmisült, egy hidat is elvitték a sziklák, egy palak medre 100 kilométernyire eltöltött. Több falu teljesen el van szigetelve. Újabb földcsuszamlásoktól félnék.

— Pia Igy a Román Operában. Pia Igy, híres primadonna, aki nagy sikert aratott a párizsi, bécsi, milánói, prágai, varsói és genfi nagy operák színpadain, három rendkívüli előadásra szerepel a cluji Román Operában a következő szerepekben: Pénteken, január 3: Pillangókasszony, hétfőn, január 6: Hoffmann meséi és január 8-án a Taviatában lép fel. Rendes helyárak. Jegyek az opera pénztáránál.

Az Országos Zsidó Párt Cluj Tagozatának

Str. Saguna 7. sz. alatti jogvédő irodájában pénteken, január 3-án déli 1/2—1/2 óra között dr. Kohn Ottó tart inspekcit.

— Roosevelt máris megkezdte a korteskedést újramegválasztása érdekében. Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök azt a kérést intézte tegnap a kongresszus elnökségéhez, hogy a törvényhozás hívja össze éjjeli ülésre, hogy beszédet intézzen a törvényhozás tagjaihoz és egyben az amerikai néphez. Ez az eddig soha elő nem fordult eset nagy szenzációként kelt és azzal magyarázzák, hogy Roosevelt már az új év első napján megindítja a korteskedést újramegválasztása érdekében.

— Idegesség, fejtájás, álmatlanság, reggeli rosszullét, levertség, bágyadság, szédülés esetében a természetes „Ferenc József” keserűviz az emésztőszervek hiányos működéséből eredő zavarok nagy részét azonnal megszünteti, az étvágyat erősen fokozza s visszaadja a testnek és szellemnek régi frissességét. Az orvosok ajánlják.

— Az oradeai Wizo és Barisszia irodalmi estje a Fészek Klubban. Az erdélyi Keren Házjászod oradeai jubiláris konferenciája alkalmából az oradeai Wizo és Barisszia nagyszabású irodalmi estélyt rendez folyó hó 6-án, hétfőn este a Fészek Klubban. Az irodalmi estélyt Danzig Hilál és dr. Márton Lajos (Cluj) előadása vezeti be, míg Adler Hubert (Cluj) Jichák Lámond Mászadá című héber eposzának részletét, valamint héber költőkből fog felolvasni, saját fordításában. Az irodalmi estélyt városszerte óriási érdeklődés előz meg.

Szakadatlan nyiltszini tapsok, fergeteges kacaj, meghatott könnyek: Döntő siker: ÉRETTTSÉGI

— Ujévi verekedés. Balázs István, Cluj, Calea Reg. Ferdinand 166 szám alatti lakos ma feljelentést tett a IV-ik kerületi rendőrségen Bányai József ellen, aki a délelőtti folyamán behatolt lakásába és súlyosan bántalmazta. Bányai és Balázs között régi ellenségeskedés állott fenn és Bányai ilymódon akarta magát Balázson megbosszulni.

— Kiszabadult a börtönből és rögtön újabb betörést követett el. Makkay Sándor, közismert cluji zsebmetszőt és besurranó tolvajt, újév előtt helyezte szabadlábra a törvényszék, miután egy ötszáz lejes kabátlopásért ült harminc napig vizsgálati fogságban. Kedden, a Makkay kiszabadulását követő napon feljelentés érkezett a rendőrségre Stern Miklós Cluj, Dávid Ferenc ucca 18 szám alatti lakostól, hogy ismeretlen tettesek mintegy 6000 lejt értékű ruhaneműt loptak el tőle. A rendőrség rögtön megvette az intézkedéseket és szilveszter éjszakáján sikerült is letartóztatnia az egyik külvárosi korcsmában Makkay Sándort, a lopás tettesét. Ma átadják az ügyészségnek.

— Véres vasuti merénylet a salzburg-zágrábi gyorsvonat ellen. Bécsből jelentik: Az utóbbi időben elszaporodott vasuti merényletek sorában tegnap Ausztriában megint borzalmas következménnyel járó vasuti merénylet történt. A salzburg-zágrábi gyorsvonat átközököcsjára rálöttek s a go-yó a kocsiból éppen kinéző szakácsot találta el, aki holtan rogyott össze. A csendőrség azonnal szigorú nyomozást indított és el is fogta a merénylőket két 15 éves síheder szeméjében. Vallomásuk szerint nem akarták a vonatra lőni s a go-yó vévedésből érte a vonatot. A nyomozás tovább folyik.

RÁDIÓ MŰSOR

- Péntek, január 3.
- Bucuresti. 11.35: Lemezek. 17: Rádiózenekar. 19: Hírek. 19.35: Közvetítés az Operaházból. 23: Lemezek.
  - Budapest. 6.45: Torna, utána hanglemezek. 10: Hírek. 12.05: Csángyzene. 13.30: Szalonzene. 20.25: Hanglemezek. 21.40: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 23.10: Jazz. 24.05: Hírek.
  - Bécs. 20.30: Szimfonikusok. 22.10: Rádiózenekar. 23: Schrammel zene.
  - Belgrád. 11: Rádiózenekar. 20: Fuvoia. 23: Lemezek.
  - Droitwich. 19.30: Mendelssohn: Nászinduló. 21: Beethoven: VIII. szimfónia. 23.30: Szórakoztató zene.
  - Milánó. 20.30: Szimfonikus hangverseny.
  - Oslo. 17: Könnylű zene. 19.45: Kamarazene. Poste Parisien. 19.21: Mendelssohn: Nyitány.
  - Prága. 16.10: Szalonzene.
  - Rádió Paris. 17: Kamarazene. 18.30: Csángy-kövcskj művek. 23.45: Francia klasszikus lemezek.
  - Róma. 17: Hegedű- és zongora-szólo.
  - Stockholm. 18.30: Hangverseny.
  - Toulouse. 23.45: Táncczene. 1.20: Könnylű zene.
  - Varsó. 20: Szimfonikus hangverseny.

— Teadélutánok Petroseniben. A petroseni Zsidó Nöegylet a zsidó otthonban múlt vasárnap teadélután rendezett, melyen a háziasszonyi tisztelet Goldstein Mária, Kratz Hermanné, Simon Lajosné és ifj. Beiber Józsefné töltötte be. Szerdán nagyobb szabású teadélután rendezet a Bucuresti kávéház éttermében, melyen dr. Abraham Józsefné, Bornstein Morné, Farkas Miklósné, Grünfeld Dezsóné, dr. Junger Miksáné, Salamon Antalné, dr. Stern Manóné és öz. Schäffer Mihályné voltak a háziasszonyok. Mndkét teadélutánon nagy közönség vett részt. A Zsidó Nöegylet chanuka alkalmából 50 családot, mintegy 200 személyt látott el étellemmel és a gyermekeket melegruhával, cipővel. A Wizo agilis vezetősége néhány teadélután rendezte az otthonban. Tagjai szorgalmasan látogatják a héber tanfolyamokat. A Zsidó Nöegylet dr. Abraham Józsefné fáradhatatlan munkássága elnöknője vezetésével nagy és értékes munkásságot fejt ki. Legutóbbi gyűlésükön elhatározák, hogy a hitközség tragikusán elhunyt érdeműs elnökének, dr. Schäffer Hermanné nevére alapítványt gyűjt s ennek szolgálatába állítja az év egy szombatjának „snöder”-jét, hogy az alap megörökösövé, szegény gyermekek támogatását mindél ha hatósabban teljesítse. (v.)

— Pia Igy, a kiváló művész, az Opera bérletesei részéről beérkezett kérésre beajegyeztet abba, hogy a január 3. és 8-iki előadásokra a bérletek érvényesek legyenek.

— Robbanás pusztított el egy páviai gyógyszerészi raktárt. Páviából jelentik: Egy gyógyszerészi raktárt robbanás pusztított el. Egy női munkás meghalt, 18 súlyos égési sebeket szenvedett.

— Újabb nacionalista tüntetések voltak Kairóban. Kairóból jelentik: Egyiptomban újra elkezdődött a diákok tüntetése. Az 1923-ban felfüggesztett alkotmányt ugyan e'oréláthatólag rövidesen visszaállítják, a kedve azonban ragaszkodik a jelenlegi kormányhoz és egyelőre nem akarja átadni a hatalmat a nemzeti mozgam irányítóinak. Kairóban kétezer egyetemist hallgató újabb tüntést rendezett. A kerhatalom nem avatkozott közbe. A Nilus hídjait katonai karhatalom őrizi. A gizehi főiskolások Kairó felé igyekvő menetét feltartóztatták s a diákokat nem engedték be a városba.

— Váratlanul meghalt Németország párizsi nagykövete. Párizsból jelentik: Roland Köster, Németország párizsi nagykövete tüdőgyulladásban váratlanul meghalt. A haláleset nagy részvételet kelt francia vezető körökben is, ahol Köstert mint a francia-német közleledés meggyőződésének munkáját, nagy rokonszenvvel nézték. Lebrun köztársasági elnök Köster halála alkalmából részvétleviratot küldött Hitlernek. Ugyanakkor Franciaország berlini nagykövete, Andre Francois-Poncet személyesen jelent meg Hitler előtt, hogy kifejezze előtte a francia kormány részvételt.

... bensej előkelőségével...
... any tanárja megindító...
... onszenvos. Balázs Sa...
... urat, a matematikus...
... emada egyben. Jelen...
... Nagyon kellemes ala...
... dor, mint a természet...
... Nagy István, Örvössy...
... ojiczky Elvira, Bázes...
... zsa Etelka jó játéku...
... előadás színvonalát...
... an nívós teljesítménye...
... megköszönni. (v.)

MŰSOR:

TSÉGI.

GY SZERELM. (R...
... felléptével, a csé hely...

GI.

S SZINHAZI SZUNET.

HNNEK MEG OSODAK.

csé helyaras előadás)

GI.

SKIRÁLYNO.

BIRÓ LÁNYA. (Szem...
... szegi balladája 3 fe...
... Kós Károly díszle...
... méral, türei és viala...
... színészek, a bogárlé...
... szvételével. Bérlats...
... árak.)

UND LACSI! (Jöjj é...
... nőrü „Die Meiaparodis...
... revücsoport humoros...
... helyárakkal.)

ERA MŰSORA:

n: Pillangókasszony

n: Brasovban: A szent

n: Szünet.

este: Hoffmann meséi.

GO MŰSORA:

on utóljára: Kék Duna.

Alfred Roda világhírű

rry — A'par Gtával.

GO MŰSORA:

árosi műsor: I. Charle...

ör. Detektiv-film. War...

Csokitoitlak téged, Ze...

lanet Gaynor, Warner...

Mecki Maus. Helyárak:

ete 3, 6, 9.

GO MŰSORA:

aton 3, 6 és 9 órakor:

umentális filmdráma.

dette Colbert és Warek...

ok Ho mes. Pósz.: Cliv...

10 és 12+3 lej.

RÓ

TÉSEK

y sso 2 lej, vasgabh...

bb apróhirdetés 20 lej.

százalék kedvezmény.

pre fizetendő. Jelítés...

teünk, ha portobélyeg...

ve van.

te eredménnyel köve...

tekötöttetéssel rendelkezik

Regele Ferdinand 116.

szánlt MAV - cséplők,

minden méret: bes...

ok. Rosebaum Pá...

hozománnyal férjhez...

r. urinó. Összekötötté...

renc házasságkötvetés...

g. Maria 7.

elépésre v'dekre sz...

ót, ki főzés: és egyéb...

elvállal. Cim a kiadó...

reány házvezetőnőnek

riemberhez. Hirsch Iz...

kaphat Str. Jasilor 15.

Glanzen.

AR

esküvőkre s egyéb...

et a legszébb kivitel...

Adler, Str. Dubálar...

UJ KELET Legújabb hírek

Tatarescu ujévi üdvözlő beszédére azt válaszolta a király: „majd meglátjuk, mit hoz a holnap...”

A miniszterelnök optimista kormánya sorsát illetően és nagyszabású törvényhozói munka megkezdését jelenti be

A király felavatta a bodi hosszuhullámu leadóállomást

Bucuresti, január 2. A kormány tagjai újév napján megjelentek a királyi palotában, hogy a hagyományoknak megfelelően, az ország jókívánásait tolmácsolják az uralkodónak. Az ez alkalommal elhangzott beszédek elé nagy érdeklődéssel tekintett a politikai világ, mert Károly király trónralépte óta ugyiszólván hagyomány lett, hogy az uralkodó szavak és mondatok között, vagy beszéde egyes passzusainak különös hangsúlyozásával díszkrét formában kifejezésre juttatja kormányának pillanatnyi helyzetét. Tatarescu optimizmustól duzzadó üdvözlésére a király ezúttal igen röviden válaszolt. Mielőtt a kormányának az elmúlt évi tevékenységét, de egyelőn biztató utalása sem volt a jelenlegi helyzetre vonatkozólag, a jövőt illetően pedig a „majd meglátjuk, mit hoz a holnap” bizonytalan és óvatos formulájába burkoltta a kormány sorsára vonatkozó prognózist. Egeszen bizonyosnak látszik, hogy a román belpolitikában változásokat fog hozni az újesztendő.

A kormány tagjai délután fél 12-kor jelentek meg a királyi palotában. Az uralkodó a palota új szárnyának fogadó termében fogadta a minisztereket, élükön Tatarescu miniszterelnökkel, aki a következő beszédet intézte a királyhoz:

Tatarescu üdvözlőbeszéde

„Sire!

Az újesztendő a népek általános nyugtalan-sága és komoly aggodalma közepette veszi kezdetét. A nehézségek és nélkülözések hosszú sorához, amelyek azóta az emberiség ver-gődik, az emut évben hozzájárult a béke meg-zavarása és a fegyverek csörgése is. Ismét fenyegtet az a veszedelem, hogy összeomlan-nak mindazon törekvések és erőfeszítések, amelyek mindenütt igyekeztek latbavetni, hogy a világon a munka és az egyetértés rendjét megvalósítsák. Az általános nyugtalan-ság fölött azonban mégis gyökeret vert a népmozgalmak ösztönéből és jóérzéséből fakadó remény, hogy a népek felülés vezetői meg fogják találni az utat, amely a béke megvédéséhez vezet és elhárítja a veszedel-meket, amelyek az emberiséget ismét olyan ha-cokba sodornák, amelyeknek vége nem lehet más, mint az emberi civilizáció meg-semmisítése.

E reménysek és aggodalmak között a mi kötelességünk mindenekelőtt is az, hogy szüntelenül örködjünk hazánk érdekei föl-ött. A külső nyugtalan-sággal szembeállítjuk a mi belső nyugtalan-ságunkat, a külső ellentétek-vel és viszálykodásokkal szemben összhangot és megértést teremtünk idebent. Ez az, ame-lyet a most kezdődő újesztendő bizonytalan-sága parancsolólag ír elő számunkra. Bár-mily is legyen felfogásunk és hitünk, vessük alá magunkat megértően annak az ország felkisereléséhez intézett felhívásnak, amely Felséged ajkáról a nemzet nevében elhang-zott a minap. Energiánk és erőfeszítéseink szüntelen meg alkalodni muló viszályokban és változnak át tetekké, amelyek az ország megvédését és konszolidálását szolgálják.

„Le fogjuk birmi a nehézségeket”

Felséged kormánya habozás nélkül fog ha-ladni ezen az uton s vele együtt az egész

Magyar tanárok megállapításai szerint biztos hatású

„Bixádi víz”

Amely a gyomor, bel- és nehézség és gyomorégés ellen a legjobb, mert használata egyszerű, biztosan és mindig hatásosan hat. Kapható mindenütt. Csújsi Irsakot: Vitevska Rt. Cateo Rađe Ferdinand 70.

román lelkiség. A nagy megpróbáltatások e korában, midőn a bizonytalanságok súlya alatt a tömegek téjékozódni próbálnak és harca szülő parancsot várnak, a korona ma-rad az egység állandó őre, az utmutató a re-ménysek kiapadhatatlan forrása; a szavak, amelyek a trón lépcsőjéről elhangzanak, az egész nemzet arany szavává válnak. Eppen ezért hiszem, hogy Felséged felhívása vissz-hangra fog találni mindenki szívében.

Ezen érzésektől elteve és abban az elha-tározásban, hogy le fogjuk birmi a nehézsé-geket, bármilyen nagyok is legyenek azok, a kormány ma felséged elé terjeszti az or-szág jókívánásait, amelyek tiszteletteljes szerete-ből és megdönthetetlen hálából fakad-nak és a Miódenhatóhoz fordulunk, hogy se-gítse és óvja meg Felségedet minden nehé-zséggel és minden körülménytel szemben.

Eljen Felséged! Eljen Mihály vaida őfen-sege! Eljen a felséges dinasztia!”

Tatarescu beszédére, amelyet a miniszte-rek és a meghívott vendégek lelkesen meg-éjeneztek, az uralkodó a következőket mon-dotta:

Köszönet a kormánynak — a múltért „Miniszterelnök ur!

Szívem mélyéből köszönöm önnek a jó-kívánásokat, amelyeket az ország nevében tolmácsol-t. Az év megújodása az egész vi-lág számára ünnepélyes pillanat, midőn gond-olnunk kell mindarra, amit meg tudunk va-lósítani és különösképpen arra, amit mostan-tól fogva kell megvalósítanunk. Az elmúlt év nehéz esztendő volt. Megelégedéssel állapít-hatom meg, hogy az országban minden nehé-zség ellenére is, meg tudunk valósítani egy programot. Ezért a megvalósításért kös-zönet mondom a kormánynak. Majd meglátjuk, mit hozhat nekünk az újesztendő. Igaz, hogy az őt felhők gyülekeznek a láthatáron, mi-dőn ez az év kezdődik, de él bennem a re-mény, hogy a népek józansága és amint ön mondotta: önfentartási őszöne meg fog ben-nünket kímélni a rosszabbtól.

Semmiestere sem szabad behunynunk szem-ünket a valóság előtt. Ez az év az őrkö-dés és erőnk fokozásának éve lesz. A nagy felelősség ama helyéről, amelyet elfoglaltok, kijelentem, hogy én leszek az, aki mindvég-ig teljesíteni fogom kötelességemet népem iránt. És e napon, amelyen egész szívemből a legmélyebb jókívánásaimat fejezem ki, népemmel szemben, egyttal ünnepélyes fo-gadalmat is teszek, hogy továbbra is minden erőmmel és teljes szeretetemmel dolgozni fo-gok a román nép megerősítéséért és lelki fel-emeléséért.”

A beszéd után az uralkodó cerclét tartott és hosszabb ideig elbeszélgetett a kormány tagjaival.

Nem agonizál a kormány

Bucuresti, január 2. Ma délelőtt a kormány fontos miniszertanácsot tartott, amelyen Tatarescu beszámolt a napirenden levő gazda-sági, pénzügyi és politikai problémákról és határozottan megcáfolta azokat a híreket, amelyek szerint a kormány agonizálna. Bir-juk a korona bizalmát — hangoztatta a mi-niszterelnök. A kormány helyzete konszoli-dálva van és Szent János napja után élénk törvényhozási tevékenységet fog kifejtteni.

Antonescu pénzügyminiszter, aki két nap-pal ezelőtt érkezett vissza Párizsból, a tár-gyalások mezejéről tett jelentést, amelyek si-kerétől függ a kormány sorsa — írja egyik bucuresti déli lap.

Felavatták a bodi rádió-adót

Újév napján avatták fel az új bodi rádió-leadóállomást. Ez alkalommal a király beszé-det tartott, amelyben a következőket mon-dotta:

„Amikor az újév éjszakáján felavatom ezt az új rádióadóállomást, első gondolatom né-

pem felé irányul s felhasználom ezt a iktüő alkalmat, hogy egész szívemből legmélyebb jókívánásaimat fejezzem ki az újév alkalmából. Legyen az országnak, legyen a nép-nek örömmel telt éve, bőséges esztendeje és mindenki számára a megelégedés időszaka. Mindazoknak, akik e pillanatban hallgatnak

Ma és holnap, szombaton utoljára a ROYAL-mozgóban:

KÉK DUNA

Brigitta Helm és Alfred Rada világhírű cigányzenekarával.

Következő film: DUBARRY — ALPAR GITTA-val.

Ujévi beszédében Vaida elvetette a cuzista párt anti-szemita tulzásait

Adva van a béke lehetősége Vaida és a nacional caranista-párt között?

Cluj, január 2. A „Frontul Romanesc” cluji szervezetének klubhelyiségében újév napján recepció volt Vaida Sándor tisz-teletére. Dr. Hatigean Emil volt minisz-ter közzötte fel Vaidát az újesztendő alkalmából. A volt miniszterelnök vá-la-szában néhány érdekes politikai kijelen-tést tett, amelyek előreláthatólag nagy visszhangot fognak kelteni. Vaida egy-részről határozott választóvonalat húzott mozgalma és a Goga-Cuza párt célkitü-zései között, másrészt a nacional caranistapárttal szemben olyan hangot használt, amely irónikus volt ugyan, anélkül azon-ban, hogy támadó élti lett volna, mint eddigi beszédeiben.

Vajda mindenekelőtt is kijelentette, hogy elvi differenciák tették szükségessé a nem-zeti pártszövetségbe való kiválást: az a nume-rus valachus-mozgalom megindítását. Ez-után áttért a jobboldali parlamenti blokk me-galakulásának kérdésére és rámutatott arra, hogy ez a blokk taktikai szükségességből született meg, komoly kérdésekben való

engem, egész szívemből teljes szeretettel mon-dom: Boldog újévet!

Dinu Bratianu békülékeny beszéde

Bucuresti, január 2. A királyi palotában lezajlott ünnepség után Tatarescu a kormány tagjainak élén Dinu Bratianu lakására ment, akik jókívánásukat tolmácsolták. A minisz-terelnök külön köszönetet mondott a párt el-nökönek a kormánynak nyújtott személyes támogatásért. Tatarescu biztosította Bratia-nut odaadásáról.

Dinu Bratianu válaszában köszönetét mon-dott a kormánynak az ország és a liberális párt érdekében kifejtett munkásságért. Nyit-vános manifesztációm — mondotta a párt-elnök — csak tanácsok voltak, amelyek a kormánynak szolgálni voltak hivatottak. Nema-zad azoknak senki sem megharagítandók. Kívánom a kormánynak, hogy az új év során va-óítsion meg két nagyjelentőségű aktuális problémát: az ország felfegyverkezését és stabil kereskedelmi rendszer bevezetését, amely biztonságát nyújtson a kereskedelmi tárgyalásoknak.

„Ez pedig azt mutatja, nemet zsidóságnak egy-ből. Ennek az egynek nyere fáj most a fog. Rendet készül, me a vigékedés mesters. Negyven ezer minde családfelelősnak a venni.

A hitler-rezsim emb- ez a legsúlyosabb inté- tenecák tüzereit ellen. Az orvosok, ügy- tisztviselők száma el- bez képest.

Es a huszeder inte- huszeder vigéc.

De a negyven ezer- negyven ezer koldus.

Negyven ezer koldu- lehet csinálni.

Kivándorolni — ni- Palesztinába egysz- nyi ember.

Negyven ezer család- Ehhálra itél több- nyűbb korszakában, a sera világit az emb- temetett fénye...

Szankciók nélkül

Nem közeleges too- válságos ország. A. kornizának bombáz- habarozást váltott ki, lidát és fedelemen- szakában elképzelne- Az a kedves erköl- a demokratikus orsz- menyében ez éveket- helyesebben az olasz- szemben megint sul- lyét lassanként az e- vauulás, váltja fel.

Hozzjárunk a k- alakulásához az ota- harctéri sikertelensé- lyek azt látszanak b- állam illuziója köny- sok világban s ho- fejtlenül tud siker- nagy mozgató erőve- ukadályokkal szembe-

Mussolini, ugy lát- tosan számolt. Tulz- szavak és nagy feny- s főleg arra nem sz- sikertelenség esetén a faszizmus és O- pénzügyi erőtlensé- Végzetes tévedése- kor az olasz fasiz- jának kedvező voltá- néha hízogó magat- vetett számot az u- antisziszta erők su- csak a kedvező tört- hogy egyetemesen s a maguk oldalára- fogott érdekek e- erket is.

Az esztországi „Veteránok uniója” puccsot kísérelt meg az ország Németországhoz való csatolására

A puccsot elfojtották. A „Journal de Moscou” cikke a német intrikáról

Moszkva, január 2. (Rador.) A TASS szovjetorszag távirati iroda közlése szerint a Journal de Moscouban cikk jelent meg, amely a német szélsőségek esztországi államcsiny-kísérletét kommentálja. Nem első ilyen kísérlet ez — állapítja meg a lap — amit a német faszizmus Németor-szág konszolidálása érdekében elkövet a „Veteránok uniója”, a pénzrel támogatott szervezet segítségével. Az eszt kormány-nak sikerült elfojtani a puccsot, aminek célja Esztországból német tartományt

csinálni volt és előretölt állást akart kiépíteni utólagos támadás gondolatával. Az ausztriai események, amikor Dollfus meggyilkolták, a Romániában történtek — Duca megöletését érte ezalatt — és számos más helyen előfordult aktusok arra készletnek bennünket, hogy éberem figyeljük a nemzeti szocializmus külföldi manifesztációit, amik a békét veszélyez-tetik. A nemzetközi fórumoknak lépéseket kell tenniük a fenyegető veszély elhárítá-sára.

Hitlei hadijárat vigécek ellen

Vigének lenni nem- egy, mintahogyan zsi- zik a legirigylésremé- A vigéc és a zsidó- fogalmak.

A vigéc, más tiszte- reskedelmi utazó rend- olyan zsidó, akinek m- nem jutott ebből a sz- A kereskedelmi utá- élet más ágából kívül.

Ahol a zsidóknak- vigécek száma nagy- Múltán pedig a zsid- rosszabbul megy, a- világjárta nő.

Németországban me- egyetlen keresztet lehel- a vigékedés. Tragik- be arról, hogy volt e- kők, ügyvédek, egyk- fanyalódtak a vigécek- Negyven ezer vigéc- zsidó, akik házról- járvá keresik meg a- Negyven ezer család- lelket jelent.

Ez pedig azt mutat- nemet zsidóságnak egy- ből.

Ennek az egynek ny- nyere fáj most a fog- Rendet készül, me a- a vigékedés mesters- Negyven ezer minde- családfelelősnak a- venni.

A hitler-rezsim emb- ez a legsúlyosabb inté- tenecák tüzereit ellen- Az orvosok, ügy- tisztviselők száma el- bez képest.

Es a huszeder inte- huszeder vigéc.

De a negyven ezer- negyven ezer koldus.

Negyven ezer koldu- lehet csinálni.

Kivándorolni — ni- Palesztinába egysz- nyi ember.

Negyven ezer család- Ehhálra itél több- nyűbb korszakában, a- sera világit az emb- temetett fénye...

Szankciók nélkül

Nem közeleges too- válságos ország. A. kornizának bombáz- habarozást váltott ki, lidát és fedelemen- szakában elképzelne- Az a kedves erköl- a demokratikus orsz- menyében ez éveket- helyesebben az olasz- szemben megint sul- lyét lassanként az e- vauulás, váltja fel.

Hozzjárunk a k- alakulásához az ota- harctéri sikertelensé- lyek azt látszanak b- állam illuziója köny- sok világban s ho- fejtlenül tud siker- nagy mozgató erőve- ukadályokkal szembe-

Mussolini, ugy lát- tosan számolt. Tulz- szavak és nagy feny- s főleg arra nem sz- sikertelenség esetén a faszizmus és O- pénzügyi erőtlensé- Végzetes tévedése- kor az olasz fasiz- jának kedvező voltá- néha hízogó magat- vetett számot az u- antisziszta erők su- csak a kedvező tört- hogy egyetemesen s a maguk oldalára- fogott érdekek e- erket is.